

ASML, BIC Noord
Natuurtoets soortenbescherming

Antea Group

Understanding today.
Improving tomorrow.

projectnummer 0492444.102
definitief revisie 00
13 februari 2025

ASML, BIC Noord

Natuurtoets soortenbescherming

projectnummer 0492444.102
definitief revisie 00
13 februari 2025

Auteur(s)

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Opdrachtgever

ASML Netherlands B.V.
Postbus 324
5500 AH Veldhoven

Gecontroleerd

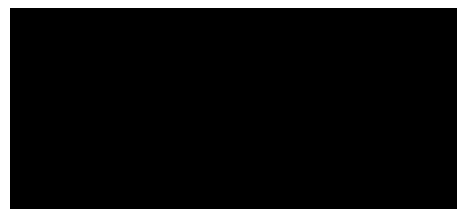
[Redacted]

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

datum
13 februari 2025

beschrijving
Definitief

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1	Aanleiding & planvoornemen	4
1.2	Doel	5
1.3	Leeswijzer	5
2.	Effectbeschrijving en -beoordeling	6
2.1	Gebiedsbeschrijving: resultaat terreinbezoek	6
2.2	Effectbepaling voornemen	6
2.3	Soortbescherming	7
2.3.1	Vogels	7
2.3.2	Zoogdieren – vleermuizen	11
2.3.3	Zoogdieren – overige zoogdieren	14
2.3.4	Amfibieën	18
2.3.5	Reptielen	21
2.3.6	Vissen	22
2.3.7	Insecten	23
2.3.8	Kreeftachtigen en weekdieren	25
2.3.9	Zaadplanten, varens en bladmosse	26
2.3.10	Zorgplicht	26
2.3.11	Invasieve soorten	27
2.4	Natura 2000	28
2.5	NNN	28
2.6	Beschermde houtopstanden	28
2.7	Kansen voor natuurwaarden in het plangebied	28
3.	Conclusie & advies	30
3.1	Soortbescherming	30
3.1.1	Zorgplicht	32
3.1.2	Invasieve soorten	32
3.2	Gebiedsbescherming	32
3.2.1	Natura 2000	32
3.2.2	NNN	32
3.2.3	Overig provinciaal beleid	33
3.3	Beschermde houtopstanden bebouwingscontour houtkap	33
3.4	Kansen voor natuurwaarden in het plangebied	33
	Literatuurlijst	34
	Bijlage 1 Wettelijk kader	36
	Bijlage 2 Methodiek natuurtoets	45
	Bijlage 3 Rode lijst soorten uit NDFF	48

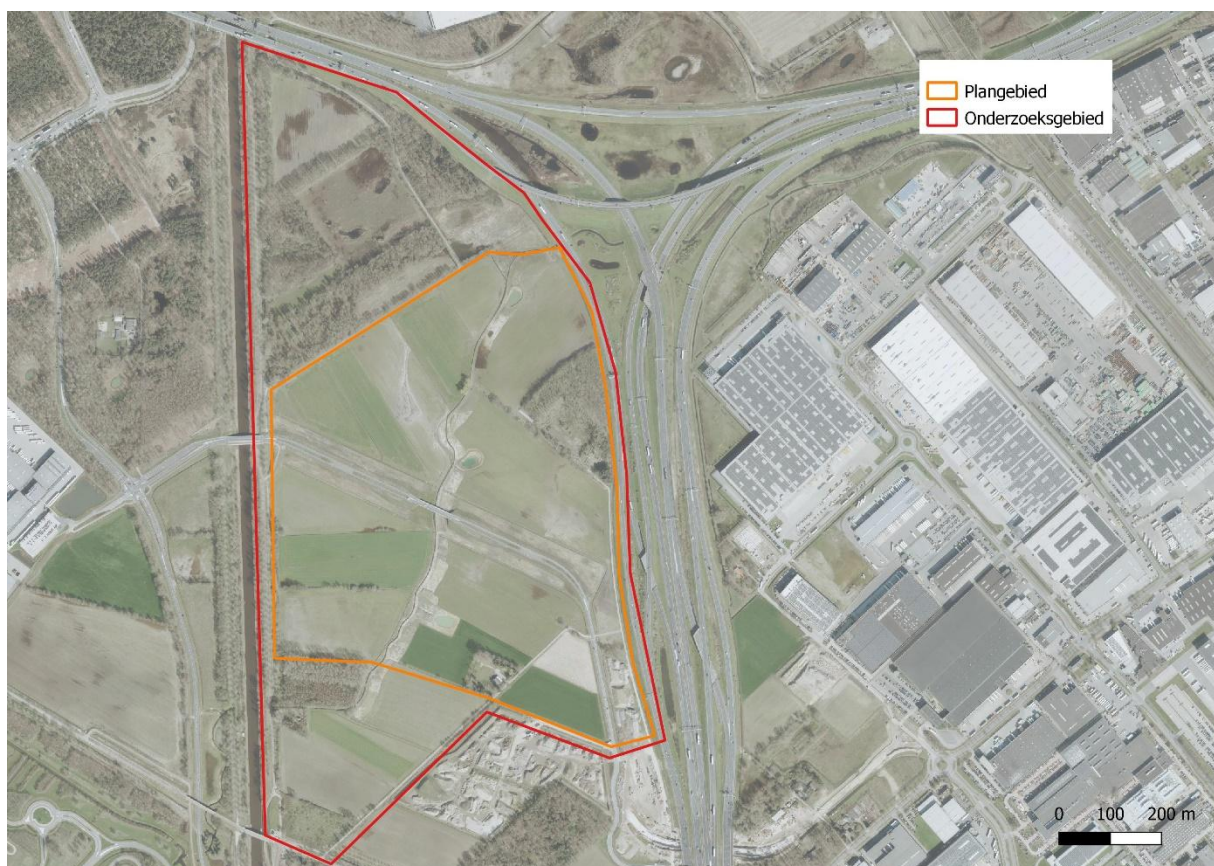
1. Inleiding

1.1 Aanleiding & planvoornemen

ASML is voornemens om een nieuw bedrijventerrein te realiseren. Het plangebied ligt ten westen van de huidige bebouwing van Eindhoven. Het plangebied ligt grofweg tussen de A58, de A2, het Beatrixkanaal en de Oirschotsedijk.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met beschermde planten- en diersoorten en met beschermde gebieden. Er dient onderzocht te worden of het voornemen effect heeft op beschermde soorten, beschermde gebieden of houtopstanden (Omgevingswet (Ow), Natuurnetwerk Nederland (NNN) en overig (provinciaal) beleid). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurwaarden (soorten, gebieden en/of houtopstanden). Er is daarom inzicht gewenst in de aanwezige beschermde natuurwaarden en de mogelijke effecten die op deze beschermde natuurwaarden kunnen optreden door de ontwikkeling. Dit wordt verkend in deze natuurtoets. Daarnaast worden kansen voor het verbeteren van natuurwaarden genoemd.

In figuur 1.1 is de ligging van het plangebied en het onderzoeksgebied weergegeven. Het onderzoeksgebied is nadrukkelijk groter genomen dan het plangebied om zo zicht te krijgen op soorten die mogelijk niet in het plangebied verblijven, maar wel een essentieel deel van hun leefgebied in het plangebied hebben. Dit betekent niet dat het (wel of niet) voorkomen van alle soorten in het onderzoeksgebied vlakdekkend in beeld is gebracht. In figuur 1.2 is een impressie van een mogelijke toekomstige inrichting van het plangebied weergegeven.

Figuur 1.1. Globale ligging van het plangebied (rood omkaderd) en het onderzoeksgebied ten opzichte van de omgeving.

Figuur 1.2. Impressie ruimtelijke ontwikkeling (voornemen) (Bron: Nudus en Sweco, 2024). (oranje contour is plangrens).

1.2 Doel

Het doel van de natuurtoets is om een goed eerste beeld te krijgen van de (beschermde) natuurwaarden die in het plangebied en de (directe) omgeving aanwezig (kunnen) zijn. Dit gebeurt door het uitvoeren van een bureaustudie en oriënterend terreinbezoek. Op basis hiervan wordt getoetst of op de - in het kader van de Omgevingswet beschermde natuurwaarden - als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kunnen optreden. Daarnaast wordt ingegaan op de eventuele vervolgstappen die noodzakelijk zijn.

1.3 Leeswijzer

De natuurtoets is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 1 beschrijft de aanleiding van de natuurtoets en voorgenomen ontwikkeling;
- Hoofdstuk 2 beschrijft het gebied en toetst de (in de omgeving) aanwezige beschermde soorten, beschermde gebieden en houtopstanden aan de omgevingswet en overige beleidskaders. Tevens wordt hier kort aandacht besteed aan kansen voor de natuur;
- Hoofdstuk 3 bevat de conclusies en advies over de te nemen vervolgstappen.

In bijlage 1 wordt het wettelijk kader beschreven. In bijlage 2 wordt de methodiek van voorliggende natuurtoets beschreven. In bijlage 3 wordt een overzicht gegeven van bekende waarnemingen van rode lijst soorten in het plangebied.

2. Effectbeschrijving en -beoordeling

In paragraaf 2.1 wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het plangebied gegeven. Vervolgens wordt in paragraaf 2.2 de effectbepaling van het plan gegeven. In paragraaf 2.3 t/m paragraaf 2.7 wordt respectievelijk ingegaan op de aanwezigheid van en toetsing aan beschermde soorten onder de Omgevingswet (Ow) en aanwezige invasieve soorten, Natura 2000-gebieden, NNN, overig provinciaal beleid van de provincie Noord Brabant en beschermde houtopstanden onder de Ow. In paragraaf 2.8 worden kansen voor het verhogen van de natuurwaarden in het plangebied uiteengezet.

2.1 Gebiedsbeschrijving: resultaat terreinbezoek

Op 12-12-2024 is vanaf circa 9:00 uur een oriënterend terreinbezoek uitgevoerd door twee deskundige ecologen van Antea Group bij bewolkt weer, windkracht 1, met een temperatuur van circa 3°C. Daarnaast is op 06-2-2025 een aanvullend terreinbezoek gebracht bij half bewolkt weer, windkracht 2, met een temperatuur van circa 4°C. Ook hebben ten behoeve van een aantal soortonderzoeken al aanvullende terreinbezoeken plaatsgevonden. De bevindingen van deze nadere onderzoeken worden voor zover relevant bij de soortbeschrijvingen benoemd. Tijdens de terreinbezoeken is het onderzoeksgebied te voet geïnspecteerd. In figuur 2.1 is een impressie gegeven van het plangebied.

Figuur 2.1. Impressie van het plangebied (dd. 6-02-2025).

2.2 Effectbepaling voornemen

In het plangebied wordt een groen bedrijventerrein ontwikkeld. Verschillende bouwvlakken worden gerealiseerd binnen een groen raamwerk. De Ekkersrijt en de recent aangelegde ecologische verbindingzone worden zo veel mogelijk behouden bij de realisatie van het bedrijventerrein.

Bij het bepalen van benodigde vervolgonderzoeken en de effectbepaling van het voornemen wordt er vanuit gegaan dat aanwezige natuurwaarden binnen het plangebied allemaal verloren gaan. Dit is een worst case benadering, waarbij op basis van de uiteindelijk gevonden beschermde soorten de plannen zo veel mogelijk worden aangepast om effecten op beschermde soorten te voorkomen. De uiteindelijke effectbepaling met een inschatting van de vergunningplicht wordt daarna gemaakt.

2.3 Soortbescherming

In de onderstaande paragrafen worden per soortgroep de resultaten van het bureauonderzoek en het oriënterend terreinbezoek beschreven. Op basis van het bureauonderzoek en het oriënterend terreinbezoek wordt ingegaan op de mogelijke effecten die als gevolg van het planvoornemen op mogelijk aanwezige beschermde soorten kunnen optreden. Indien negatieve effecten op beschermde soorten niet zijn uit te sluiten, wordt geadviseerd over de te nemen vervolgstappen.

2.3.1 Vogels

Soorten met een jaarrond beschermd nest (categorie 1 t/m 4)

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van vogels met een jaarrond beschermd nest in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.1. Overzicht van waargenomen vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km)(NDFF, 2019-2025).

Soort	Categorie
Boomvalk	4
Buizerd	4
Gierzwaluw	2
Grote gele kwikstaart	3
Havik	4
Huismus	2
Boomvalk	4
Kerkuil	3
Gierzwaluw	2
Oehoe	3
Ooievaar	3
Ransuil	4
Roek	2
Slechtvalk	3
Sperwer	4
Steenuil	1
Wespendief	4

Zoals blijkt uit de bureaustudie is een aantal vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en waar bij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats, alsook bij wezenlijke aantasting van de functionele leefomgeving, altijd omgevingsvergunningsaanvraag flora- en fauna-activiteit moet worden aangevraagd. Dit zijn boombroedende soorten (zoals buizerd en ransuil), gebouwbroedende soorten (zoals huismus en gierzwaluw) en overige soorten (zoals grote gele kwikstaart en steenuil).

De woning (Ekkersrijt 80) is mogelijk geschikt voor huismussen. In 2015 zijn nesten van deze soort in de woning waargenomen (Ecologica, 2015). Gierzwaluwen broeden in binnenstedelijke locaties in met name hogere gebouwen. Deze locatie is daarmee niet geschikt als nestlocatie voor gierzwaluwen. De locatie biedt geen geschikte nestgelegenheid voor een kerkuil in vorm van ruimte in het gebouw waar een nest van de soort aanwezig kan zijn. Andere gebouwen zijn niet binnen het plangebied aanwezig waardoor de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van deze soorten kan worden uitgesloten.

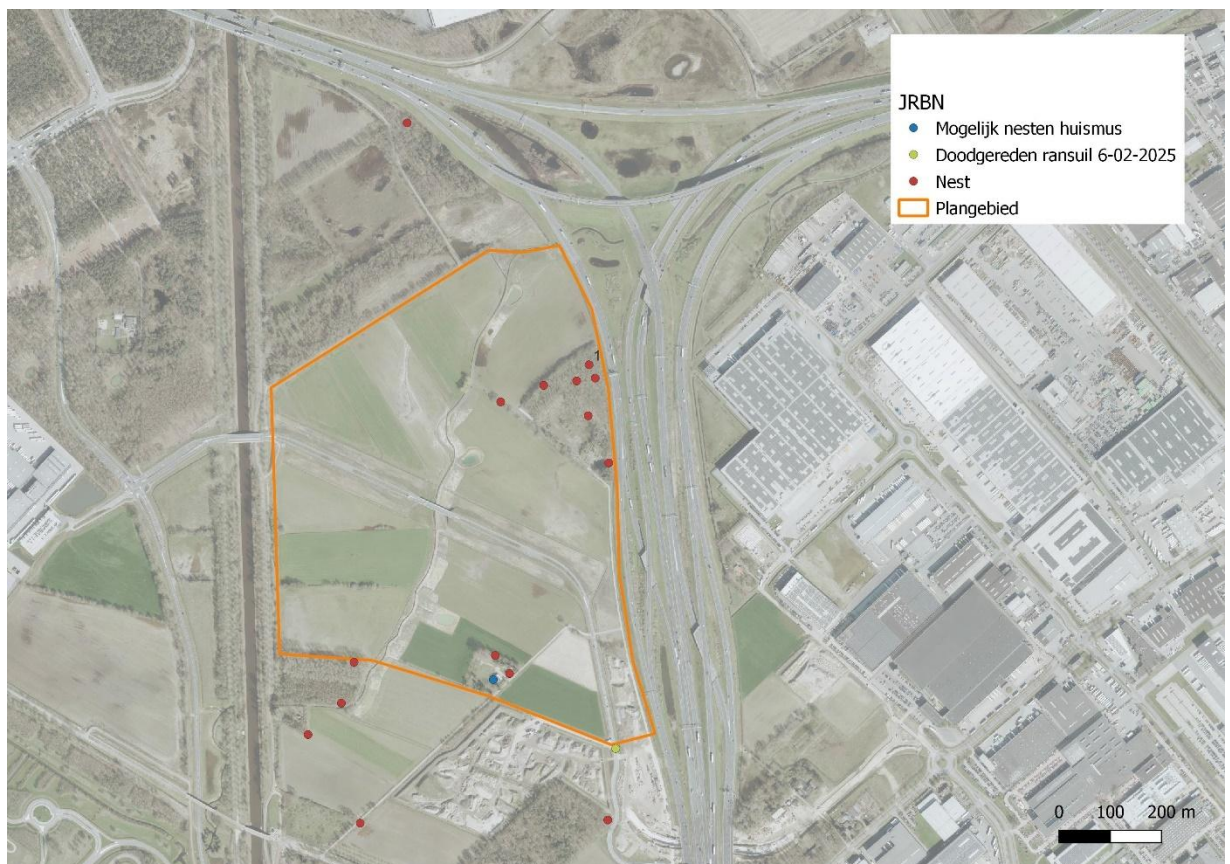
In het onderzoeksgebied zijn geen geschikte nestplaatsen (nestkasten, gebouwen of holle bomen) voor steenuilen aanwezig. Daarmee kan de aanwezigheid van een nest van deze soort worden uitgesloten.

Een slechtvalk bouwt zijn nest (in nestkasten) op hoge gebouwen, of elektriciteitsmasten. Dergelijk locaties ontbreken in het plangebied waardoor het uit te sluiten is dat een nest van deze soort in het plangebied voorkomt.

Roeken zijn koloniebroeders die in groepen nesten dicht bij elkaar nestelen. Bij aanwezigheid van een kolonie was dit zichtbaar geweest bij de uitgevoerde terreinbezoeken. Een dergelijke kolonie is niet waargenomen waardoor het uit te sluiten is dat een jaarrond beschermd nest van roeken in het onderzoeksgebied aanwezig is.

Ooievaars hebben grote nesten die op hoogte op speciale palen, hoogspanningsmasten, gebouwen en soms in bomen worden gemaakt. Bij aanwezigheid van een dergelijk nest in het onderzoeksgebied was dit goed zichtbaar geweest. Een dergelijk nest is niet waargenomen waardoor het uit te sluiten is dat een jaarrond beschermd nest van een ooievaar in het onderzoeksgebied aanwezig is.

Van een aantal vogelsoorten die uit de bureaustudie komen kan niet op voorhand worden uitgesloten dat ze in het plangebied een nest hebben. Het gaat dan om de buizerd, boomvalk, havik, oehoe, ransuil, sperwer, wespendif en grote gele kwikstaart. De laatste broedt nabij stromend water in gebouwwachtige constructies zoals bruggen of faunapassages. De aanwezigheid van een nest van de gele kwikstaart wordt in het voorjaar van 2025 vastgesteld of uitgesloten. De andere vogelsoorten zijn in meer of mindere mate broedvogels die in bosachtige omgevingen in bomen broeden. De aangetroffen nesten tijdens het terreinbezoek zijn mogelijk van een of meerdere van deze vogelsoorten. Tijdens het terreinbezoek van 12-12-2024 zijn in het plangebied twee buizerds waargenomen. In 2015 zijn in het onderzoeksgebied net ten noordwesten en westen van het plangebied twee broedgevallen van de buizerd geweest (Ecologica, 2015). Tijdens het terreinbezoek van 05-02-2025 werd een dode ransuil gevonden. Ook van deze soort zijn in 2015 in het onderzoeksgebied net ten noordwesten van het plangebied twee broedgevallen vastgesteld (Ecologica, 2015). Overige soorten met een jaarrond beschermd nest zijn niet waargenomen tijdens het terreinbezoek. De locaties van de waargenomen nesten tijdens de terreinbezoeken zijn weergegeven op figuur 2.2. Een impressie van enkele nesten is weergegeven op figuur 2.3.

Figuur 2.2. Locaties aangetroffen nesten tijdens het terreinbezoeken van 12-12-2024 en 6-02-2025.

Figuur 2.3. Twee nesten in het plangebied en de directe omgeving die mogelijk jaarrond beschermd zijn.

Concluderend kan de aanwezigheid van nestplaatsen en essentiële onderdelen van de functionele leefomgeving van de huismus, buizerd, boomvalk, havik, oehoe, ransuil, sperwer, wespendif en grote gele kwikstaart in (de directe omgeving van) het plangebied niet worden uitgesloten. Nestplaatsen en essentieel leefgebied van overige soorten met een jaarrond beschermd nest kunnen in (de directe omgeving van) het plangebied worden uitgesloten.

Indien er nestplaatsen van de hiervoor genoemde soorten aanwezig zijn, kunnen deze verloren gaan als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling van het plangebied. Er is dan sprake van een schadelijke handeling onder de Ow. Ook aantasting van essentiële onderdelen van de functionele leefomgeving van deze soorten is in strijd met de Ow. Om overtreding van de Ow te voorkomen, dient allereerst de aan- of afwezigheid van de soorten te worden vastgesteld middels nader onderzoek.

Dit nader onderzoek bestaat voor de buizerd, boomvalk, havik, oehoe, ransuil, sperwer, wespendif en grote gele kwikstaart uit vier gerichte veldbezoeken in de periode maart t/m 15 mei en één terreinbezoek in juli. Deze aanpak is gebaseerd op het kennisdocument buizerd (BIJ12, 2017) en de richtlijnen uit de SOVON BMP methode. De aanwezigheid van uilen moet naast inventarisaties overdag ook in de nachtelijke uren worden onderzocht.

Het onderzoek naar de huismus bestaat uit twee terreinbezoeken in de periode maart – half mei.

Nader onderzoek

Om de aan- of afwezigheid van jaarrond beschermde nesten van de buizerd, boomvalk, havik, oehoe, ransuil, sperwer, wespandief en grote gele kwikstaart aan te kunnen tonen, is nader onderzoek noodzakelijk. Dit nader onderzoek bestaat voor de buizerd, boomvalk, havik, oehoe, ransuil, sperwer, wespandief en grote gele kwikstaart uit vier gerichte veldbezoeken in de periode maart t/m 15 mei en één terreinbezoek in juli. Deze aanpak is gebaseerd op het kennisdocument buizerd (BIJ12, 2017) en de richtlijnen uit de SOVON BMP methode. De aanwezigheid van uilen moet naast inventarisaties overdag ook in de nachtelijke uren worden onderzocht.

Huismus

Om de aan- afwezigheid van jaarrond beschermde nesten van huismussen aan te tonen of uit te sluiten in de woning aan de Ekkersrijt 80 is een andere onderzoek nodig naar het voorkomen van de soort. Dit onderzoek moet plaats vinden in de periode maart – half mei conform de richtlijnen uit het kennisdocument huismus (BIJ12, 2023).

Soorten met een mogelijk jaarrond beschermd nest (categorie 5)

Tijdens het terreinbezoek zijn enkele categorie 5-soorten waargenomen (zoals de grote bonte specht en de spreeuw). Nesten van de categorie 5-vogelsoorten zijn alleen jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste is op het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie 5 soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de omgeving of onvoldoende nestgelegenheid hebben in de omgeving. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen. De categorie 5-soorten vallen daarmee onder de bescherming van algemene broedvogels.

Algemene broedvogels

Tijdens de terreinbezoeken zijn enkele algemene broedvogels waargenomen (o.a. merel en houtduif). De bosschages en overige vegetatie in en rondom het plangebied bieden nestgelegenheid aan deze algemene soorten.

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Ow (artikel 11.37 Bal). Indien nesten aanwezig zijn, mogen deze tijdens de broedperiode (en wanneer deze in gebruik zijn) niet verwijderd of verstoord worden. Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele werkzaamheden niet uit te voeren in het broedseizoen (circa maart tot en met juli¹) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Omgevingswet aan de orde.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het plangebied (waar de werkzaamheden plaatsvinden) vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een deskundig ecoloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied, kunnen locatie specifieke maatregelen worden voorgesteld en/of wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden totdat het nest niet meer in gebruik is.

Relatie met bestemmingsplan: de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan vereist de verleenbaarheid van de vergunning voor effecten op het leefgebied en verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten. Voor deze vogels betekent dit dat voldoende compenserend leefgebied en of verblijfplaatsen moeten worden gevonden binnen -of aansluitend aan- het plangebied. De haalbaarheid van deze compensatie is afhankelijk van het aantal aangetroffen soorten met jaarrond beschermde nesten binnen het plangebied en de wijze waarop ze

¹ Voor het broedseizoen wordt in het kader van de wet geen standaardperiode gehanteerd. Het broedseizoen is afhankelijk van klimatologische omstandigheden; dit houdt in dat het seizoen eerder dan wel later van start kan gaan en eerder dan wel later kan eindigen. Van belang is of er broedgevallen aanwezig zijn.

het plangebied gebruiken. Het onderzoek in Q1 en Q2 van 2025 levert de informatie om genoemde haalbaarheid te bepalen.

De haalbaarheid als zodanig staat naar verwachting niet ter discussie; alleen de voorwaarden waaronder de compensatie moet worden gerealiseerd zijn op dit moment nog slechts beperkt tot een 'denkrichting'.

2.3.2 Zoogdieren – vleermuizen

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van vleermuizen in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.3 Overzicht van waargenomen vleermuizen in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km) (NDFF, 2019-2025).

Soort	Beschermingsregime Artikel 11.46 Bal
Franjestaart	X
Gewone dwergvleermuis	X
Gewone grootoorvleermuis	X
Gewone/Grijze grootoorvleermuis	X
Laatvlieger	X
Meervleermuis	X
Rosse vleermuis	X
Ruige dwergvleermuis	X

Voor vleermuizen zijn drie functies van het leefgebied te onderscheiden die van groot belang zijn. Dit zijn verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied. Foerageergebieden en vliegroutes zijn alleen beschermd als deze van essentieel belang zijn voor het functioneren van de verblijfplaats, zogenaamde essentiële foerageergebieden en essentiële vliegroutes. Deze drie onderdelen (verblijfplaatsen, essentiële vliegroutes en essentieel foerageergebied) worden hieronder nader beschouwd.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen kunnen hun verblijfplaats in gebouwen of bomen (of beide) hebben. Gebouwbewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuuren, onder dakbetimmering, achter boeiborden of op zolders. Boombewonende vleermuizen verblijven in gaten, hopen of scheuren van voornamelijk grote bomen.

In het plangebied is één gebouw aanwezig. Dit gebouw, de woning aan de Ekkersrijt 80, bevat diverse openingen in de spouwmuur. Tevens is er ruimte aanwezig tussen de muur en de kant- en nokpannen. Deze openingen geven vleermuizen toegang tot de spouwmuur van de woningen en/of het dak waar ze naar toe weg kunnen kruipen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten (o.a. gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis, franjestaart en meervleermuis) kan niet worden uitgesloten. Net ten zuiden van het plangebied ligt een vleermuisbunker (zie figuur 2.4). Deze bunker dient in ieder geval als (massa)winterverblijf van vleermuizen. Tijdens het terreinbezoek van 12-12-2024 waren vleermuizen zichtbaar aanwezig. Op 10-02-2025 waren in ieder geval (voor zover zichtbaar) een aantal grootoorvleermuizen, een franjestaart en een gewone dwergvleermuis in de bunker aanwezig.

Op verschillende plekken in het plangebied zijn bomen met holtes aanwezig (zie figuur 2.5). Verblijfplaatsen van boombewonende soorten (o.a. rosse vleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, franjestaart en meervleermuis) kunnen niet worden uitgesloten.

Figuur 2.4. Winterverblijf vleermuizen in het onderzoeksgebied.

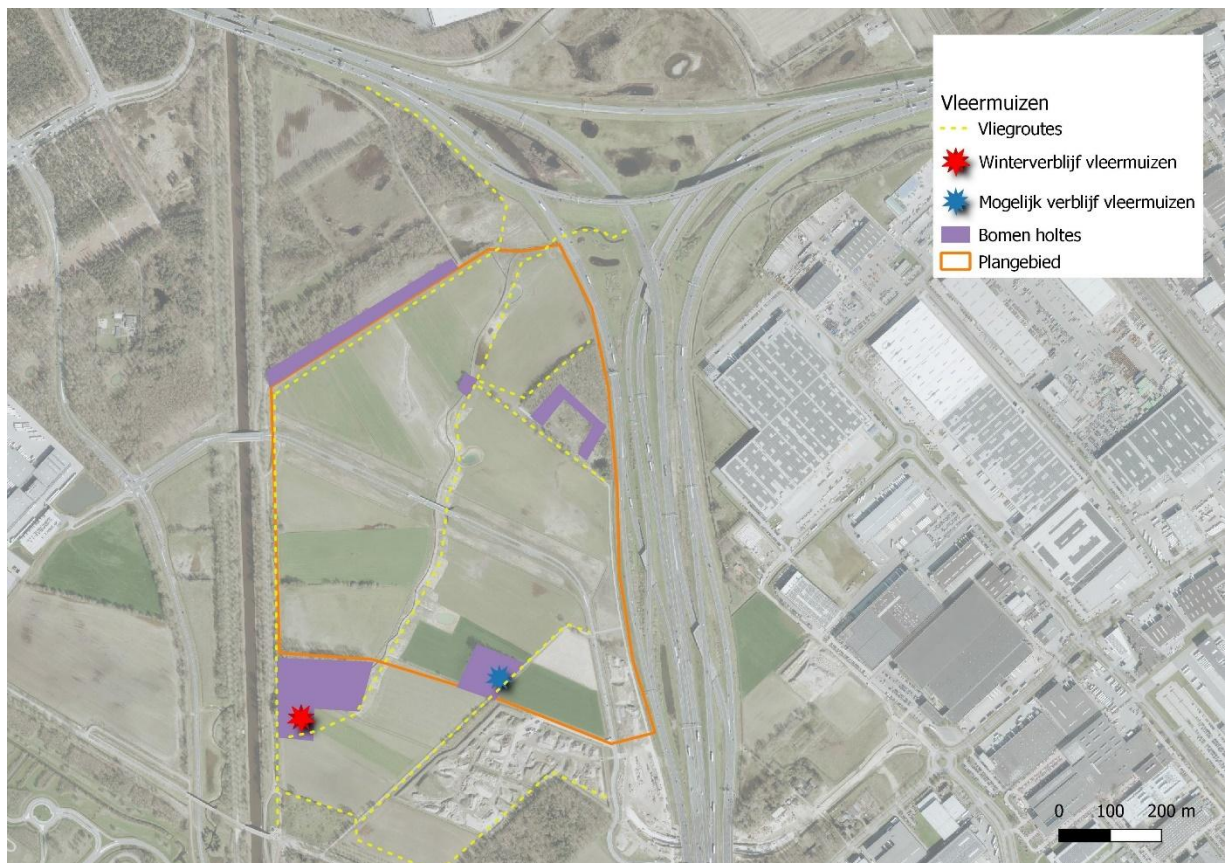
Alle soorten vleermuizen vallen onder de strikt beschermde soorten (artikel 11.46 Bal) van de Ow. De woning in het plangebied en bomen met holtes kunnen als verblijfplaats dienen voor vleermuizen. Als gevolg van de sloop van de woning, of de kap van bomen gaan deze mogelijke verblijfplaatsen verloren. Dit valt onder schadelijke handelingen onder de Ow. Om het gebruik van de woning en de bomen met holtes als verblijfplaats door vleermuizen al dan niet vast te kunnen stellen, is nader onderzoek volgens het meest recente vleermuisprotocol noodzakelijk. (Netwerk Groene Bureaus, 2021). Vleermuizen gebruiken hun verblijfplaats door het jaar heen op verschillende manieren. Daarom is het nodig om het plangebied meerdere malen (minimaal vijf keer) verspreid over het actieve seizoen van de soorten (tussen april en oktober) te bezoeken voor het vleermuisonderzoek.

De vleermuisbunker net ten zuiden van het plangebied wordt door het voornemen niet fysiek geraakt. Wel moeten vliegroutes naar de locatie en essentieel foerageergebied rond deze locaties nader worden onderzocht. Zie hierna: “essentiële vliegroutes en essentieel foerageergebied”.

Essentiële vliegroutes

Vliegroutes van vleermuizen betreffen (vaak) lijnvormige elementen in het landschap die als verbinding tussen verblijfplaatsen en foerageergebied fungeren. In het plangebied zijn verschillende elementen aanwezig die mogelijk als (essentiële) vliegroute kunnen worden gebruikt. Deze mogelijke vliegroutes zijn weergegeven op figuur 2.5.

Om de aan- of afwezigheid van essentiële vliegroutes en het effect van het voornemen op deze routes te kunnen bepalen is een nader onderzoek nodig. Dit onderzoek moet worden uitgevoerd conform de richtlijnen uit het vleermuisprotocol 2021 (Netwerk Groene Bureaus, 2021). Dit onderzoek bestaat uit minimaal twee bezoeken verspreid over het actieve seizoen van de soorten (tussen april en oktober). Daarnaast kan opnameapparatuur voor vleermuisgeluiden worden ingezet (Batlogger / Anabat).

Figuur 2.5. Mogelijke (essentiële) vliegroutes van vleermuizen in het plangebied of de directe omgeving.

Essentieel foerageergebied

Foerageergebied van vleermuizen betreft locaties waar vleermuizen hun voedsel verzamelen. Dit kunnen uiteenlopende gebieden zijn. Het plangebied heeft een aantal unieke landschapselementen die mogelijk als essentieel foerageergebied kunnen functioneren. Om de aan- of afwezigheid van essentieel foerageergebied en het effect van het voornemen op dit foerageergebied te kunnen bepalen is een nader onderzoek nodig. Dit onderzoek moet worden uitgevoerd conform de richtlijnen uit het vleermuisprotocol 2021 (Netwerk Groene Bureaus, 2021). Dit onderzoek bestaat uit minimaal twee bezoeken verspreid over het actieve seizoen van de soorten (tussen april en oktober).]

Nader onderzoek

Om de aan- of afwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende en boombewonende vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis, franjestaart en meervleermuis)) aan te kunnen tonen of uit te sluiten, is nader onderzoek conform het meest recente vleermuisprotocol (Netwerk Groene Bureaus, 2021) noodzakelijk. Dit onderzoek bestaat uit minimaal vijf bezoeken verspreid over het actieve seizoen van de soorten (tussen april en oktober).]

Daarnaast moet conform dit protocol nader onderzoek plaatsvinden naar (essentiële) vliegroutes en (essentieel) foerageergebied van vleermuizen. Voor dit onderzoek moeten minimaal twee bezoeken plaatsvinden. Daarnaast kunnen Batloggers / Anabats worden ingezet.

Relatie met bestemmingsplan: de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan vereist de verleenbaarheid van de vergunning voor effecten op het foerageergebied, vliegroutes en verblijfplaatsen van vleermuizen. Voor vleermuizen betekent dit dat voldoende compenserend foerageergebied, verblijfplaatsen en vliegroutes moeten worden gevonden of aangelegd binnen -of aansluitend aan- het plangebied. De haalbaarheid van deze compensatie is afhankelijk van het aantal verblijfplaatsen binnen het plangebied en de wijze waarop ze het

plangebied gebruiken. Het onderzoek in Q2 en Q3 van 2025 levert de informatie om genoemde haalbaarheid te bepalen.

De haalbaarheid als zodanig staat naar verwachting niet ter discussie; alleen de voorwaarden waaronder de compensatie moet worden gerealiseerd zijn op dit moment nog slechts beperkt tot een 'denkrichting'.

2.3.3 Zoogdieren – overige zoogdieren

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van overige soorten zoogdieren in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.4 Overzicht van waargenomen zoogdieren in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km) (NDFP, 2019-2025).

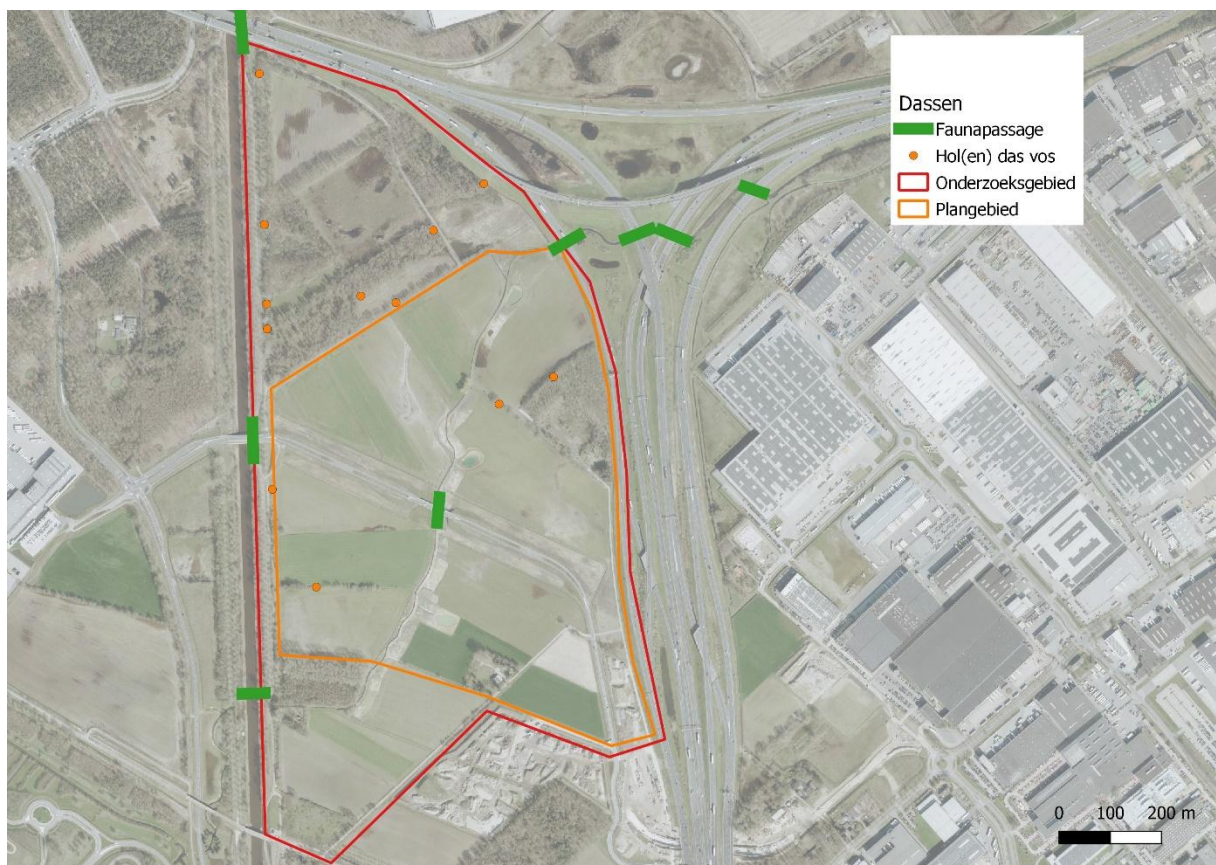
Soort	Beschermingsregime		
	Art. 11.46 Bal	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX Vrijgestelde zoogdieren
Bever	X		
Bunzing		X	
Das		X	
Eekhoorn		X	
Steenmarter		X	
Wezel		X	
Konijn			X
Haas			X
Egel			X
Vos			X
Ree			X

Das

Uit de bureaustudie blijkt dat de das in de omgeving van het plangebied is waargenomen. Tijdens het terreinbezoek zijn op verschillende plekken (bij)burchten in het plangebied en het onderzoeksgebied waargenomen). De locaties van deze burchten zijn weergegeven op figuur 2.6. Daarnaast zijn in het gehele onderzoeksgebied sporen van dassen gevonden. Het gaat dan om pootafdrukken, wissels, snuitputjes en uitwerpselen. Een impressie van één van de gevonden dassenburchten en een gevonden dassenprent zijn weergegeven op figuur 2.7. Dassens maar ook andere landgebonden dieren kunnen gebruik maken van een tweetal faunapassages om aan de overkant van het kanaal maar ook de A58 te komen (zie figuur 2.8).

Relatie met bestemmingsplan: de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan vereist de verleenbaarheid van de vergunning voor effecten op het leefgebied van de das. Voor de das betekent dit dat voldoende compenserend leefgebied moet worden gevonden binnen -of aansluitend aan- het plangebied. De haalbaarheid van deze compensatie is afhankelijk van het aantal dieren binnen het plangebied en de wijze waarop ze het plangebied gebruiken. Het onderzoek in Q1 en Q2 van 2025 levert de informatie om genoemde haalbaarheid te bepalen.

De haalbaarheid als zodanig staat naar verwachting niet ter discussie; alleen de voorwaarden waaronder de compensatie moet worden gerealiseerd zijn op dit moment nog slechts beperkt tot een 'denkrichting'.

Figuur 2.6. Locaties gevonden burchten tijdens het terreinbezoek van 12-12-2024.

Figuur 2.7. Links: dassenburcht in het onderzoeksgebied. Rechts: pootafdruk das in het plangebied.

Figuur 2.8. Links: faunapassage Ekkersrijt onder A58, rechts: faunapassage Beatrixkanaal.

Bever

De bever is een soort die in en direct langs zoet water voorkomt. Op basis van de bureaustudie blijkt dat in de afgelopen vijf jaar twee keer een bever is gemeld in de omgeving van het plangebied. In het stroomgebied van de Ekkersrijt zijn geen waarnemingen bekend. De gebieden waar veel waarnemingen van bevers zijn gemeld liggen op grote afstand van het plangebied. In bijvoorbeeld het stroomgebied van de Dommel. Over het algemeen is aanwezigheid van bevers goed herkenbaar door knaagsporen / glijsporen / hollen in de waterkant.

Tijdens het terreinbezoek zijn geen sporen van bevers waargenomen. Door het ontbreken van waarnemingen in het stroomgebied en het ontbreken van sporen in het plangebied is het uitgesloten dat de bever op dit moment in het plangebied voorkomt.

Eekhoorn

Uit de bureaustudie blijkt dat in de omgeving van het onderzoeksgebied eekhoorns zijn waargenomen. Tijdens het vlakdekkend terreinbezoek zijn geen nesten van eekhoorns waargenomen. Soms zijn nesten van deze soort slecht zichtbaar. Daarom is het niet geheel uitgesloten dat de soort in het plangebied voorkomt.

Om uit te sluiten dat eekhoorns in het plangebied aanwezig zijn is een nader onderzoek naar het voorkomen van eekhoorns nodig. Dit onderzoek bestaat uit een nest inventarisatie in het bladloze seizoen en uit cameraonderzoek.

Relatie met bestemmingsplan: de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan vereist de verleenbaarheid van de vergunning voor effecten op het leefgebied van de eekhoorn. Het leefgebied van de eekhoorn is relatief eenvoudig te compenseren. De uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan staat voor de eekhoorn niet ter discussie. De voorwaarden zijn relatief eenvoudig te realiseren.

Kleine marterachtigen: bunzing en wezel

Bunzing en wezel zijn zoogdiersoorten die in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen volgens de bureaustudie. De houtwallen / bosschages en natuurlijke oevers / bermen in het plangebied vormen geschikt leefgebied voor deze soorten. Daarom kan het niet worden uitgesloten dat de bunzing en/of wezel in het plangebied voorkomen.

Om uit te sluiten dat bunzing en wezel in het plangebied aanwezig zijn is een nader onderzoek naar het voorkomen van deze soorten nodig. Dit onderzoek moet worden uitgevoerd conform de richtlijnen uit de kennisdocument kleine marterachtigen (BIJ12, 2024). In dit onderzoek moet middels cameravalonderzoek in de periode juni – half november onderzocht worden of en waar soorten voorkomen in het plangebied.

Relatie met bestemmingsplan: de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan vereist de verleenbaarheid van de vergunning voor effecten op het leefgebied van de kleine marterachtigen. Het leefgebied van de marterachtigen is relatief eenvoudig te compenseren. De uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan staat voor de marterachtigen niet ter discussie. De voorwaarden zijn relatief eenvoudig te realiseren.

Steenmarter

Uit de bureaustudie blijkt dat in de omgeving van het onderzoeksgebied steenmarters zijn waargenomen. In het plangebied is op een aantal plaatsen geschikt biotoop voor (verblijfplaatsen) van steenmarters aanwezig. Daarom kan niet worden uitgesloten dat de steenmarter in het plangebied voorkomt.

Om uit te kunnen sluiten dat steenmarters in het plangebied voorkomen is nader onderzoek nodig. Er is geen specifiek protocol beschikbaar voor het uitvoeren van onderzoek naar deze soort. Het onderzoek dat moet worden uitgevoerd kan meeliften op het onderzoek dat moet worden uitgevoerd naar het voorkomen van de das en het voorkomen van kleine marterachtigen.

Relatie met bestemmingsplan: conclusie als bij ‘kleine marterachtigen’.

Op basis van het terreinbezoek worden overige beschermde zoogdieren niet verwacht door het ontbreken van geschikt biotoop.

Vrijgestelde soorten zoogdieren in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen

Er is binnen het plangebied biotoop aanwezig voor de algemeen voorkomende (vrijgestelde) soorten als tijdens het terreinbezoek waargenomen haas, konijn, vos en ree. Door de voorgenomen werkzaamheden kunnen negatieve effecten op deze soorten optreden. Binnen de provincie Noord-Brabant geldt een vrijstelling voor deze algemene soorten bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel is voor deze soorten de zorgplicht van toepassing. Dit houdt in de negatieve effecten zo veel als mogelijk dienen te worden voorkomen dan wel beperkt. In paragraaf 2.3.10 wordt nader ingegaan op maatregelen die in het kader van de zorgplicht genomen kunnen worden.

Nader onderzoek

Das

Veldbezoek bladloze periode zoeken naar holen en sporen.
Cameraonderzoek; 12 weken camera onderzoek in periode april-juni.

Kleine marterachtigen

Cameraonderzoek; 8 weken camera's periode juni – half november

Steenmarter

Cameraonderzoek (combinatie met das en kleine marterachtigen).

Eekhoorn

Veldbezoek bladloze periode zoeken naar nesten en sporen.
Cameraonderzoek (combinatie met das en kleine marterachtigen)

2.3.4 Amfibieën

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van amfibieën in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.5 Overzicht van waargenomen amfibieën in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km) (NDFF, 2019-2025).

Soort	Beschermingsregime		
	Art. 11.46 Bal	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX Vrijgestelde amfibieën
Heikikker	X		
Kamsalamander	X		
Poelkikker	X		
Rugstreeppad	X		
Alpenwatersalamander		X	
Kleine watersalamander			X
Bruine kikker			X
Bastaardkikker			X

Heikikker

Volgens de bureaustudie is de heikikker in de omgeving van het plangebied waargenomen. Delen van het plangebied zijn door het aanwezige biotoop (bijvoorbeeld langs de Ekkersrijt) mogelijk geschikt voor deze soort. Daarom kan het voorkomen van de heikikker in het plangebied niet worden uitgesloten.

Om de aan- of afwezigheid van de soort te bepalen moet nader onderzoek naar de heikikker worden uitgevoerd. Dit onderzoek moet worden uitgevoerd conform de richtlijnen uit het inventarisatieprotocol van het netwerk groene bureaus (Netwerk groene bureaus, 2023).

Relatie met bestemmingsplan: de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan vereist de verleenbaarheid van de vergunning voor effecten op het leefgebied van de heikikker. Effecten op het leefgebied de heikikker zijn relatief eenvoudig te mitigeren of te compenseren. De uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan staat voor de heikikker niet ter discussie. De voorwaarden zijn relatief eenvoudig te realiseren.

Kamsalamander

Volgens de bureaustudie is de kamsalamander in de omgeving van het plangebied waargenomen. Delen van het plangebied zijn door het aanwezige biotoop (bijvoorbeeld langs de Ekkersrijt) mogelijk geschikt voor deze soort. Daarom kan het voorkomen van de kamsalamander in het plangebied niet worden uitgesloten.

Om de aan- of afwezigheid van de soort te bepalen moet nader onderzoek naar de kamsalamander worden uitgevoerd. Dit onderzoek moet worden uitgevoerd conform de richtlijnen het inventarisatieprotocol van het netwerk groene bureaus (Netwerk groene bureaus, 2023).

Relatie met bestemmingsplan: zie 'Heikikker'.

Poelkikker

Volgens de bureaustudie is de poelkikker in de omgeving van het plangebied waargenomen. Delen van het plangebied zijn door het aanwezige biotoop (bijvoorbeeld langs de Ekkersrijt) mogelijk geschikt voor deze soort. Daarom kan het voorkomen van de poelkikker in het plangebied niet worden uitgesloten.

Om de aan- of afwezigheid van de soort te bepalen moet nader onderzoek naar de poelkikker worden uitgevoerd. Dit onderzoek moet worden uitgevoerd conform de richtlijnen het inventarisatie protocol van het Netwerk Groene Bureaus (Netwerk groene bureaus, 2023) en het kennisdocument poelkikker (BIJ12, 2017e).

Relatie met bestemmingsplan: zie 'Heikikker'.

Rugstreeppad

Tijdens een terreinbezoek op 03-07-2024 is door een ecooloog van Antea Group langs de Ekkersrijt in het plangebied een rugstreeppad waargenomen (zie figuur 2.9). Om zicht te krijgen op de verspreiding van deze soort in het plangebied is een nader onderzoek nodig naar het voorkomen van deze soort. Dit onderzoek moet worden uitgevoerd conform de richtlijnen uit het kennisdocument rugstreeppad (BIJ12, 2017f) het inventarisatieprotocol van het Netwerk Groene Bureaus (Netwerk groene bureaus, 2023).

Figuur 2.9. Links : dood gevonden alpenwatersalamander net te noordwesten van het plangebied 12-12-2024. Rechts: Rugstreeppad in het plangebied langs de Ekkersrijt 3-07-2024.

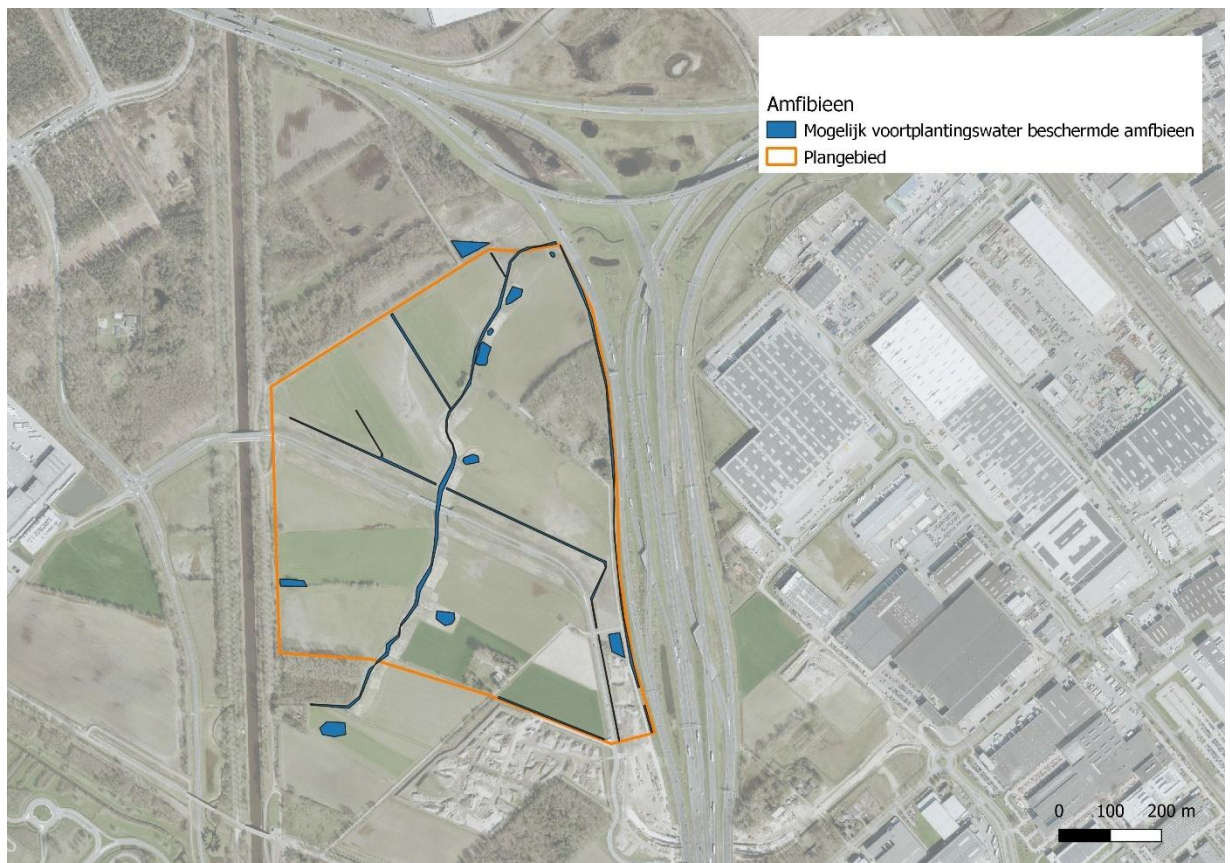
Relatie met bestemmingsplan: zie 'Heikikker'.

Alpenwatersalamander

Tijdens het terreinbezoek van 12-12-2024 is net ten noordwesten van het plangebied een dode alpenwatersalamander waargenomen (zie figuur 2.9). Om zicht te krijgen op de verspreiding van deze soort in het plangebied is een nader onderzoek nodig naar het voorkomen van deze soort. Dit onderzoek moet worden uitgevoerd conform de richtlijnen uit en het inventarisatieprotocol van het Netwerk Groene Bureaus (Netwerk Groene Bureaus, 2023).

Relatie met bestemmingsplan: zie 'Heikikker'.

In figuur 2.10. is een overzicht gegeven van mogelijke voortplantingswateren van de hiervoor beschreven soorten. Dit zijn de wateren waar het nader onderzoek zich vooral op moet gaan richten.

Figuur 2.10. Mogelijk voortplantingswater beschermde amfibieën.

Nader onderzoek

Heikikker

In februari-maart moet bij geschikte weersomstandigheden gezocht worden naar ei-kolmen en koorroep (2 bezoeken). In juni augustus moet gezocht worden naar juveniele en adulte exemplaren (2 bezoeken).

Kamsalamander

In maart – half juli moet bij geschikte weersomstandigheden gezocht worden naar larven en adulte exemplaren middels een schepnet bemonstering van potentieel voortplantingswater (2 bezoeken, waarvan 1 bezoek tussen half maart en half mei).

Poelkikker

In mei- half juli moet bij geschikte weersomstandigheden gezocht worden naar koorroep en adulte exemplaren (2 bezoeken).

Rugstreeppad

In half april - september moet bij geschikte weersomstandigheden, na zonsondergang, gezocht worden naar larven, juveniele en adulte exemplaren in potentieel voortplantingswater en zomerbiotoop. Daarbij moet ook naar koorroep geluisterd worden. (4 bezoeken, waarvan 1 bezoek tussen half april – mei, 1 bezoek half juni – half juli).

Alpenwatersalamander

In maart – half juli moet bij geschikte weersomstandigheden gezocht worden naar larven en adulte exemplaren middels een schepnet bemonstering van potentieel voortplantingswater (2 bezoeken, waarvan 1 bezoek tussen half maart en half mei).

Op basis van het terreinbezoek worden overige beschermde amfibieën niet verwacht door het ontbreken van waarnemingen in NDFF in de omgeving van het plangebied en het ontbreken van geschikt biotoop in het plangebied.

Vrijgestelde amfibieën in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen

Er is binnen het plangebied biotoop aanwezig voor de algemeen voorkomende (vrijgestelde) soorten als bruine kikker en kleine watersalamander. Door de voorgenomen werkzaamheden kunnen negatieve effecten op deze soorten optreden. Binnen de provincie Noord-Brabant geldt een vrijstelling voor deze algemene soorten bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel is voor deze soorten de zorgplicht van toepassing. Dit houdt in dat de negatieve effecten zo veel als mogelijk dienen te worden voorkomen dan wel beperkt. In paragraaf 2.3.10 wordt nader ingegaan op maatregelen die in het kader van de zorgplicht genomen kunnen worden.

2.3.5 Reptielen

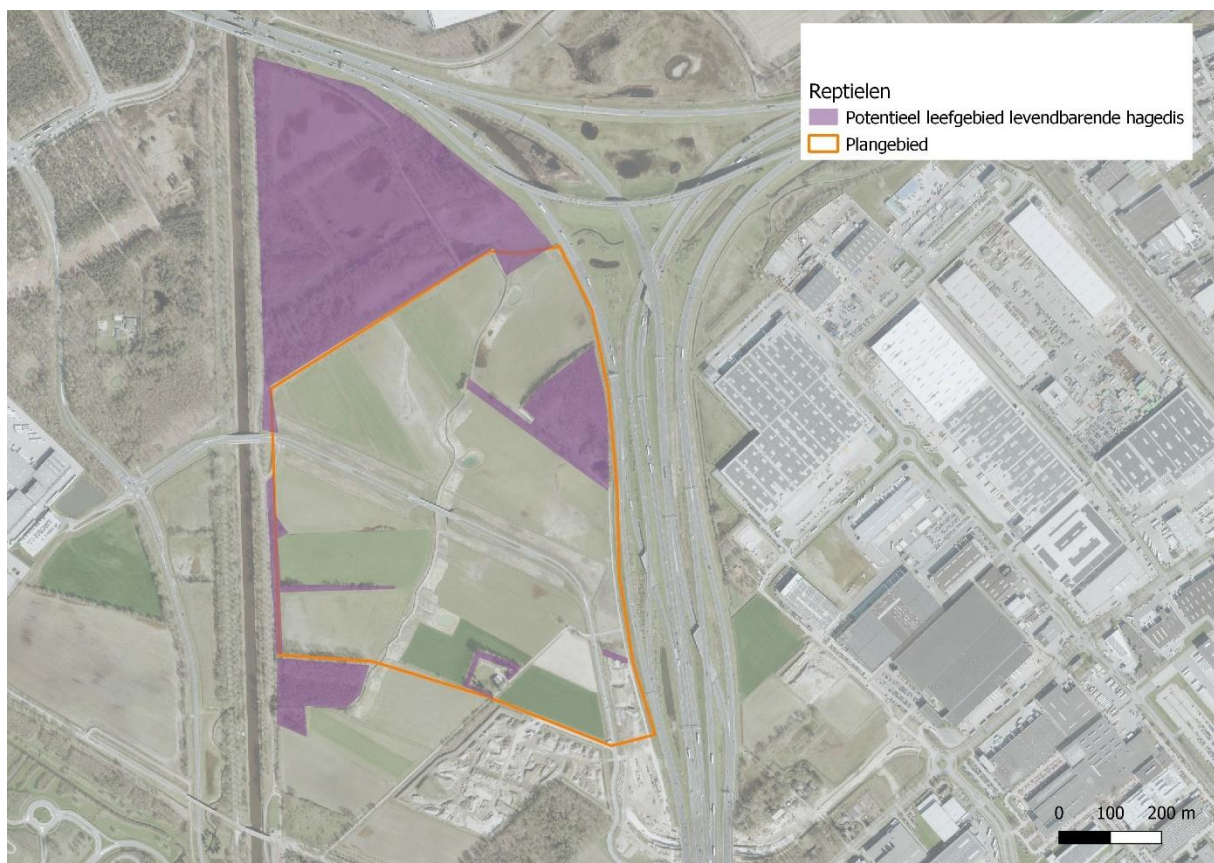
In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van reptielen in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.6 Overzicht van waargenomen reptielen in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km) (NDFF, 2019-2025).

Soort	Beschermingsregime	
	Art. 11.46 Bal	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX
Levendbarende hagedis		X

Levendbarende hagedis

Uit de bureaustudie blijkt dat de levendbarende hagedis net ten westen van het Beatrixkanaal de afgelopen vijf jaar veelvuldig is waargenomen. In het plangebied is geschikt biotoop aanwezig voor de soort in de vorm van de aanwezige bosranden, bermen en natuurlijke oevers van de Ekkersrijt en kavelsloten. Het kan daarmee niet worden uitgesloten dat de soort in het plangebied voorkomt. Om aanwezigheid van de soort uit te sluiten is nader onderzoek nodig. Op figuur 2.11 zijn de gebieden in het plangebied en de directe omgeving hiervan weergegeven die in potentie geschikt zijn als leefgebied voor de soort. De nieuw ingerichte Ekkersrijt is in potentie geschikt, maar doordat dit gebied pas recent is ingericht wordt de soort hier nog niet verwacht.

Figuur 2.11. Potentieel leefgebied van de levendbarende hagedis in het plangebied waar een nader onderzoek naar de soort zich op moet richten.

Nader onderzoek

Levendbarende hagedis

In februari – maart moeten tapijtegels neergelegd worden in potentieel geschikt biotoop. Daarna moeten deze tapijtegels en geschikt biotoop gecontroleerd worden op zonnende hagedissen bij geschikte weersomstandigheden (4 bezoeken waarvan 2 in april-mei, 1 in juni-juli en 1 in aug-sept).

Relatie met bestemmingsplan: indien de levendbarende hagedis wordt aangetroffen zijn de effecten op de soort relatief eenvoudig te mitigeren en te compenseren. De uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan staat voor de levendbarende hagedis niet ter discussie. De voorwaarden zijn relatief eenvoudig te realiseren.

Op basis van het terreinbezoek en het ontbreken van waarnemingen van andere reptielen in NDFF in de wijde omtrek worden overige beschermde reptielen niet verwacht.

2.3.6 Vissen

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van vissen in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.7 Overzicht van waargenomen vissen in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km) (NDFF, 2019-2025).

Soort	Beschermingsregime		
	Art. 11.46 Bal	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX Vrijgestelde vissen
Geen waarnemingen		X	

Op basis van het terreinbezoek en het ontbreken van waarnemingen van beschermde vissen in NDFF in de wijde omtrek en het stroomgebied van de Ekkersrijt worden beschermde vissen niet verwacht.

2.3.7 Insecten

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van insecten in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.8 Overzicht van waargenomen insecten in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km) (NDFF, 2019-2025).

Soort	Beschermingsregime	
	Art. 11.46 Bal	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX
Teunisbloempijlstaart	X	
Bruine eikenpage		X
Grote vos		X
Grote weerschijnvlinder		X
Iepenpage		X
Bosbeekjuffer		X
Vermiljoenkever	X	

Teunisbloempijlstaart

De teunisbloempijlstaart is in de omgeving van het plangebied waargenomen volgens de bureaustudie. De soort heeft de teunisbloem, basterdwederik, kattenstaart en harig wilgenroosje als waardplanten. In het plangebied komen deze plantensoorten, met name aan de akkerranden en bermen in het gebied, voor. Het is daarom niet uit te sluiten dat deze soort in het plangebied voorkomt.

Om aan- of afwezigheid van de soort aan te tonen moet onderzoek gedaan worden naar de teunisbloempijlstaart. De teunisbloempijlstaart zet zijn eitjes af op teunisbloem, kattenstaart, basterdwederik of harig wilgenroosje. Onderzoek naar de teunisbloempijlstaart moet worden uitgevoerd in de periode dat de rupsen te vinden zijn op de waardplanten. Deze rupsen zijn te vinden in juli – augustus. Allereerst moeten de locaties van de waardplanten worden geïnventariseerd. Daarna moet in juli twee en in augustus één veldbezoek worden uitgevoerd. (Vlinderstichting, 2023).

Relatie met bestemmingsplan: de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan vereist de verleenbaarheid van de vergunning voor effecten op het leefgebied van de teunisbloempijlstaart. Effecten op het leefgebied de teunisbloempijlstaart zijn relatief eenvoudig te mitigeren of te compenseren. De uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan staat voor de teunisbloempijlstaart niet ter discussie. De voorwaarden zijn relatief eenvoudig te realiseren.

Grote vos

De grote vos is in de omgeving van het plangebied waargenomen volgens de bureaustudie. De soort heeft vooral de iep; maar ook zoete kers, populier en sommige wilgensoorten als waardplant. In het plangebied komen één of meerdere van deze plantensoorten voor. Met name de solitaire wilgen in het noordelijk deel van het plangebied zijn mogelijk geschikt als voortplantingslocatie voor de soort. Het daarom niet uit te sluiten dat deze soort in het plangebied voorkomt.

Om aan- of afwezigheid van de soort aan te tonen moet onderzoek gedaan worden naar de grote vos. De grote vos is voor zijn overleving afhankelijk van grote bomen. De soort overwintert vaak in een holle boom. Het vrouwtje zet haar eitjes af op de eindloten van grote exemplaren van de iep, zoete kers en sommige wilgensoorten. Onderzoek naar de grote vos moet worden uitgevoerd in de periode dat de soort actief is. De soort is het best zichtbaar tijdens twee vliegperiodes 15 maart – mei en juli – september. In beide periodes moet een veldonderzoek plaats vinden bij geschikte weersomstandigheden. Bij aantreffen van soort moet specifiek gezocht worden naar waardbomen en overwinteringsplekken (Vlinderstichting, 2023).

Relatie met bestemmingsplan: zie 'teunisbloempijlstaart'

Bruine eikenpage

De bruine eikenpage is in de omgeving van het plangebied waargenomen volgens de bureaustudie. De soort heeft de eik; vooral zomereik, als waardplant. De soort is afhankelijk van jonge kwijnende eikjes die onder grotere eiken staan. De soort komt voor bij bosranden, open bospaden, eikenhakhout, kapvlakten in eikenbossen en jonge eikenaanplant. Dergelijke omstandigheden ontbreken in het plangebied. Het is daarmee uitgesloten dat de soort in het plangebied voorkomt.

Grote weerschijnvlinder

De grote weerschijnvlinder is een vlindersoort die voorkomt rondom vochtige (oudere) bossen, bosranden en broekbossen. Deze soort staat bekend als een weinig mobiele soort, die veelal in de boomtoppen verblijft en zelden op de grond komt. Als waardplant wordt voornamelijk grauwe wilg en boswilg gebruikt.

In het plangebied is geen geschikt biotoop voor de soort aanwezig. Daarom kan het voorkomen van de grote weerschijnvlinder binnen het plangebied worden uitgesloten.

Iepenpage

De iepenpage heeft de iep als waardplant. In het plangebied zijn geen iepen aanwezig, waardoor het voorkomen van de soort in het plangebied kan worden uitgesloten.

Bosbeekjuffer

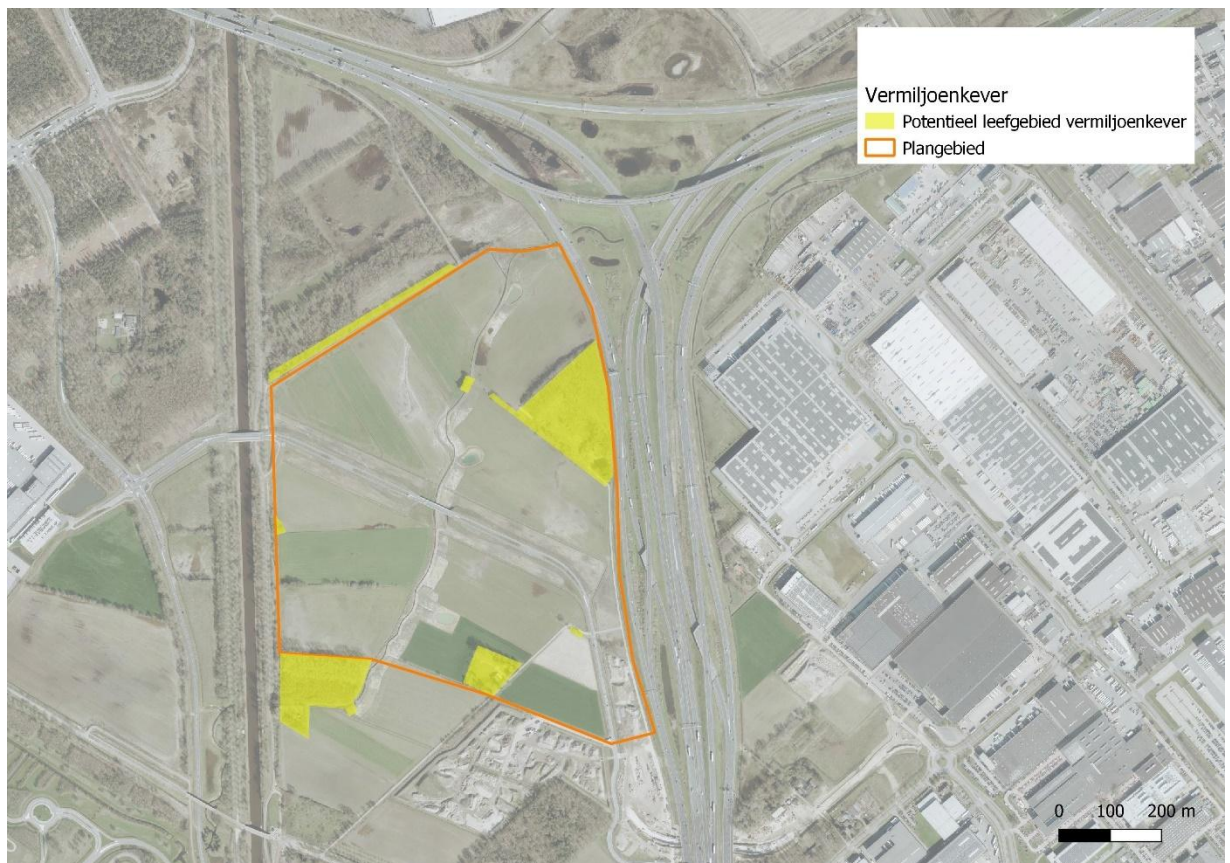
De bosbeekjuffer komt volgens de bureaustudie bovenstrooms in de Ekkersrijt voor. De bosbeekjuffer is een soort die voorkomt langs stromende beschaduwde natuurlijke beken met veel verschillende erosie en sedimentatiemilieus. Delen van de Ekkersrijt langs de bosschages aan de noordkant van het plangebied vormen, zeker na de recente herinrichting, in potentie geschikt biotoop voor deze soort. Dit deel valt echter ruim buiten het plangebied. Overige delen van de Ekkersrijt zijn door het ontbreken van schaduw ongeschikt voor de soort. Het is daarmee uit te sluiten dat de soort in het plangebied voorkomt.

Vermiljoenkever

Het biotoop van de vermiljoenkever wordt gevormd door vochtige bossen, houtwallen en lanen met bomen en dikke takken die recent zijn doodgegaan. Ook meer solitaire of opgestapelde boomstammen kunnen gekoloniseerd worden. In het plangebied zijn bomen aanwezig die mogelijk geschikt zijn voor de soort. De locaties van deze bomen zijn weergegeven in figuur 2.12. Het is nog onduidelijk of deze bomen behouden blijven bij de voorgenomen ontwikkeling.

Om inzicht te krijgen in het voorkomen van de vermiljoenkever in het plangebied moet onderzoek plaatsvinden naar deze keversoort. Onderzoek naar deze soort is vrij nieuw in Nederland waardoor concrete richtlijnen ontbreken. Het onderzoek moet worden uitgevoerd door te zoeken naar larven en kevers onder schors van dode takken. Aandachtspunt hierbij is dat er niet te veel schors verwijderd mag worden omdat hiermee verblijfplaatsen van de soort vernietigd kunnen worden.

Relatie met bestemmingsplan: zie 'teunisbloempijlstaart'

Figuur 2.12. Potentieel leefgebied vermiljoenkever in het plangebied en de directe omgeving.

Overige beschermde soorten

Op basis van het terreinbezoek worden overige beschermde insecten niet verwacht door het ontbreken van geschikt biotoop.

Nader onderzoek

Teunisbloempijlstaart

Inventariseren locaties waardplanten en vervolgens 2 bezoeken in juli, 1 bezoek in augustus. Zoeken naar rupsen op waardplanten.

Grote vos

1 bezoek in 15 maart – mei en 1 bezoek juli – september. Bij aantreffen van imago's van de soort moet specifiek gezocht worden naar waardbomen en overwinteringsplekken van de soort. Bezoeken bij geschikte weersomstandigheden.

Vermiljoenkever

Het onderzoek moet worden uitgevoerd door te zoeken naar larven en kevers onder schors van dode takken. Aandachtspunt hierbij is dat er niet te veel schors verwijderd mag worden omdat hiermee verblijfplaatsen van de soort vernietigd kunnen worden.

2.3.8 Kreeftachtigen en weekdieren

In de volgende tabel zijn de waarnemingen van kreeftachtigen en weekdieren in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.9 Overzicht van waargenomen kreeftachtigen en weekdieren in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km) (NDFF, 2019-2025).

Soort	Beschermingsregime		
	Art. 11.46 Bal	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX Vrijgestelde kreeftachtigen en weekdieren
Geen waarnemingen			

Op basis van het terreinbezoek worden overige kreeftachtigen en weekdieren niet verwacht door het ontbreken van geschikt biotoop.

2.3.9 Zaadplanten, varens en bladmossen

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van zaadplanten, varens en bladmossen in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.10 Overzicht van waargenomen zaadplanten, varens en bladmossen in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km) (NDFF, 2019-2025).

Soort	Beschermingsregime		
	Art. 11.46 Bal	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX Vrijgestelde zaadplanten, varens en mossen
Kartuizer anjer		X	

Kartuizer anjer

Volgens de bureaustudie is net ten zuiden van het onderzoeksgebied in de berm van de Oirschotsedijk de waarneming van een Kartuizer anjer gemeld. Deze waarneming betreft echter een verwilderd exemplaar. Gezien de natuurlijke verspreiding van de soort in Nederland is het onwaarschijnlijk dat de Kartuizer anjer in het wild in het onderzoeksgebied voorkomt.

Op basis van het terreinbezoek worden overige beschermde zaadplanten, varens en bladmossen niet verwacht door het ontbreken van geschikt biotoop.

2.3.10 Zorgplicht

In het plangebied kunnen soorten aanwezig zijn die zijn vrijgesteld van de vergunningsplicht voor de Omgevingswet (Ow) in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Wel is de zorgplicht van toepassing.

Zo moet een initiatiefnemer een beeld hebben van de (bijzondere) natuurwaarden op en nabij het plan- of projectgebied. In het kader van de specifieke zorgplicht dient een initiatiefnemer in het geval van verslechterende effecten actief te anticiperen op het voorkomen of verzachten van deze effecten.

Onder de Ow dient onder andere extra aandacht besteed te worden aan soorten van de Rode Lijsten. Provincies kunnen onder de Ow beleidskaders opstellen over hoe en met welke soorten (van de Rode Lijsten) rekening dient te worden gehouden in het kader van de Zorgplicht. Vooralsnog zijn deze aanvullende beleidskaders nog niet opgesteld. In de voorliggende rapportage is daarom gekozen voor het opnemen van waarnemingen van de Rode Lijst soorten in de NDFF in het plangebied. De Rode Lijst soorten waarvan waarnemingen in de NDFF bekend zijn, zijn opgenomen in Bijlage 3.

De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Door het uitvoeren van een aantal zorgplicht gerelateerde maatregelen, wordt voldaan aan de zorgplicht en kan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soorten worden gegarandeerd. Maatregelen waaraan gedacht kan worden bij de invulling van de zorgplicht bij voorliggend planvoornemen zijn weergegeven in tabel 2.11.

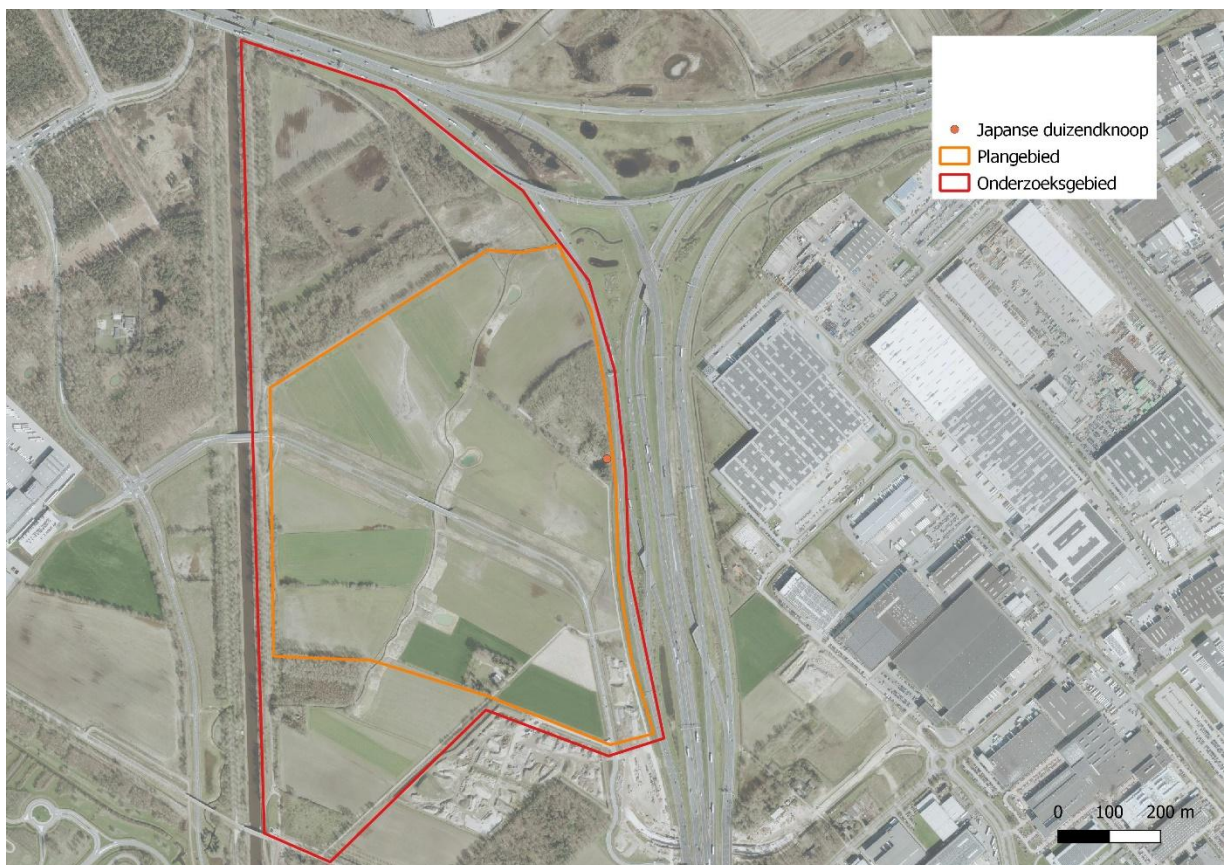
Daarnaast is in het plangebied de recent aangelegde EVZ Ekkersrijt aanwezig. Indien mogelijk is het aan te bevelen deze structuur te behouden en te optimaliseren. Hierdoor wordt de biodiversiteit in het gebied versterkt. (Rode Lijst) Soorten kunnen hiervan profiteren. Daarnaast kunnen de maatregelen genoemd in tabel 2.11 bijdragen aan het voorkomen van negatieve effecten op (Rode Lijst) soorten.

Tabel 2.11. Voorbeelden van zorgplicht gerelateerde maatregelen voor soorten.

Soort(groep)	Maatregel
Vissen (alle soorten)	Bij werken in het water: een kant op werken. niet werken bij ijsvorming
Grondgebonden zoogdieren (alle soorten)	Voorafgaand aan de werkzaamheden de vegetatie in het plangebied kort maaien Werken in de richting van een vluchtmogelijkheid
Amfibieën	Voorafgaand aan de werkzaamheden de vegetatie in het plangebied kort maaien Werken in de richting van een vluchtmogelijkheid
Zoogdieren	Werken buiten de kwetsbare periode van voortplanting, onder ecologische begeleiding vrijgaven van een eventuele vossenburcht.

2.3.11 Invasieve soorten

Tijdens het terreinbezoek is de Japanse duizendknoop in het plangebied aangetroffen² (zie figuur 2.13). De Japanse duizendknoop is een invasieve exoot. Dit houdt in dat soort niet van nature voorkomt in Nederland en schadelijk is voor de inheemse natuur. Om verdere verspreiding van de Japanse duizendknoop te voorkomen zijn passende maatregelen nodig wanneer er in het plangebied gewerkt wordt.

Figuur 2.13. Locatie van de Japanse duizendknoop in het plangebied.

² De lijst met aangetroffen (invasieve) exoten is niet uitputtend. De aanwezigheid van andere exoten kan niet met zekerheid worden uitgesloten.

2.4 Natura 2000

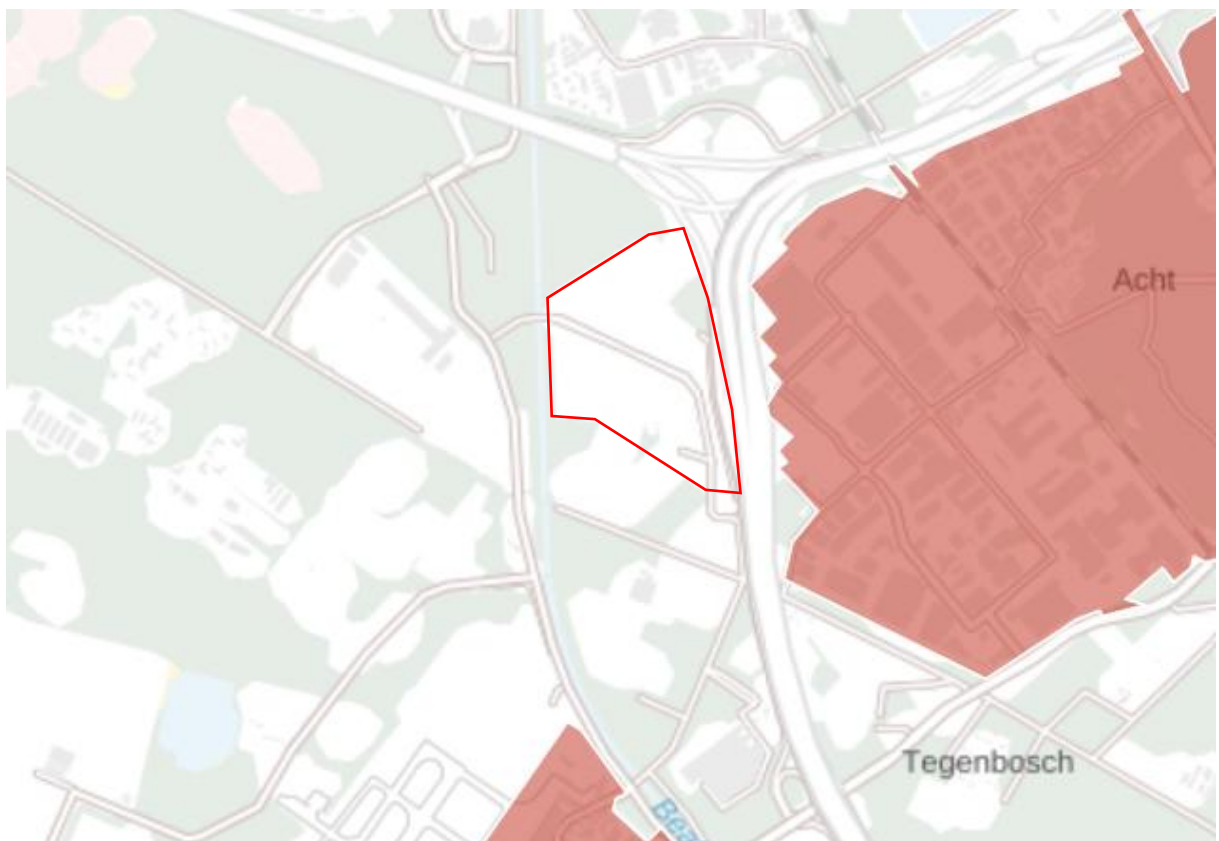
Zie separate rapportage

2.5 NNN

Zie separate rapportage

2.6 Beschermde houtopstanden

Het plangebied ligt buiten de bebouwde kom “boswet” (zie figuur 2.16). Houtopstanden in het plangebied vallen daarmee onder het beschermingsregime van de Omgevingswet. In het plangebied zijn bomen aanwezig. Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden worden houtopstanden mogelijk aangetast. Een nadere toetsing beschermde houtopstanden is daarom noodzakelijk. In deze nadere toetsing wordt bepaald of eventuele vervolgstappen noodzakelijk zijn. Mogelijke vervolgstappen bij kap van bomen zijn: een melding houtkap (op basis van Bal – Omgevingswet) of een omgevingsvergunning houtkap (gemeentelijke beleid). Ook kan het noodzakelijk zijn een Boom Effect Analyse (BEA) op te stellen, waarbij wordt getoetst in hoeverre bomen in de invloedssfeer daadwerkelijk negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden ondervinden.

Figuur 2.16. Bebouwde kom “Boswet” (bruine vlakken) ten opzichte van het plangebied (rode contour) (bron bebouwde kom:data.eindhoven.nl).

2.7 Kansen voor natuurwaarden in het plangebied

Het meenemen van biodiversiteit, door het behouden van aanwezige natuurwaarden en deze te vergroten, verbeteren of verbinden, kan van grote meerwaarde zijn binnen een project. Het kan zorgen voor een gezonde en aantrekkelijke woon- en werkomgeving en levert integrale kansen ten aanzien van duurzaamheids- en klimaatadaptatie doelen, zoals waterretentie, hittestress beperking, luchtzuivering, etc. Daarnaast kan het

bijdragen aan acceptatie van het plan door de omgeving. Binnen het plan zijn er diverse mogelijkheden voor het toevoegen van natuurwaarden en daarmee biodiversiteit. Toekomstige bebouwing komt in een groen raamwerk te liggen. Binnen het plan zijn diverse mogelijkheden om natuurwaarden en daarmee biodiversiteit te versterken. De Ekkersrijt kan hier een belangrijke basis voor vormen.

3. Conclusie & advies

In dit hoofdstuk is per onderdeel de conclusie en het advies gegeven dat voortkomt uit de uitgevoerde natuurtoets.

3.1 Soortbescherming

Binnen het plangebied is geschikt biotoop aangetroffen voor beschermde soorten (Ow) waarvoor geen algemene vrijstelling geldt. Het gaat om soorten uit de volgende soortgroepen: broedvogels, zoogdieren, reptielen, amfibieën en insecten. In tabel 3.1 zijn de conclusies ten aanzien van deze beschermde soorten opgenomen. De onderbouwing van de conclusies zijn beschreven in paragraaf 2.3 van voorliggende natuurtoets. Voor de overige soort(groep)en is beoordeeld dat vervolgstappen niet aan de orde zijn. Voor deze soorten en vrijgestelde soorten geldt wel de zorgplicht.

Tabel 3.1 Overzicht conclusies en vervolgstappen soortbescherming.

Soort(groep)		Essentieel leefgebied in (directe omgeving van) plangebied?	Nader onderzoek nodig?	Maatregelen?	Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit Ow aan de orde?
Vogels	Vogels met een jaarrond beschermd nest (huismus, buizerd, boomvalk, havik, oehoe, ransuil, sperwer, wespandief en grote gele kwikstaart)	Mogelijk	Ja, zie tabel 3.2	Mogelijk	Mogelijk
	Vogels (algemene broedvogels)	Ja, nestgelegenheid	N.v.t.	Ja, zie tabel 3.3	Nee
Zoogdieren	diverse soorten vleermuizen - verblijfplaatsen	Mogelijk	Ja, zie tabel 3.2	Mogelijk	Mogelijk
	diverse soorten vleermuizen – essentiële vliegroutes en foerageergebied	Mogelijk	Ja, zie tabel 3.2	Mogelijk	Mogelijk
	Eekhoorn	Mogelijk	Ja, zie tabel 3.2	Mogelijk	Mogelijk
	Das	Ja	Ja, zie tabel 3.2	Nader te bepalen	Ja
	Kleine marterachtigen	Mogelijk	Ja, zie tabel 3.2	Mogelijk	Mogelijk
	Steenmarter	Mogelijk	Ja, zie tabel 3.2	Mogelijk	Mogelijk
Reptielen	Levendbarende hagedis	Mogelijk	Ja, zie tabel 3.2	Mogelijk	Mogelijk
Amfibieën	Rugstreeppad	Ja	Ja, zie tabel 3.2	Nader te bepalen	Ja
	Poelkikker	Mogelijk	Ja, zie tabel 3.2	Mogelijk	Mogelijk
	Heikikker	Mogelijk	Ja, zie tabel 3.2	Mogelijk	Mogelijk
	Alpenwatersalamander	Ja	Ja, zie tabel 3.2	Nader te bepalen	Mogelijk
	Kamsalamander	Mogelijk	Ja, zie tabel 3.2	Mogelijk	Mogelijk
Insecten	Teunisbloempijlstaart	Mogelijk	Ja, zie tabel 3.2	Mogelijk	Mogelijk

	Grote vos	Mogelijk	Ja, zie tabel 3.2	Mogelijk	Mogelijk
	Vermiljoenkever	Mogelijk	Ja, zie tabel 3.2	Mogelijk	Mogelijk
	Vrijgestelde soorten	Zie tabel 3.4			

In tabel 3.1 is aangegeven dat er nader onderzoek nodig is naar een aantal verschillende soorten. De beschrijving van dit nader onderzoek wordt in tabel 3.2 uiteengezet.

Tabel 3.2. Beschrijving nader onderzoek

Soort	Onderzoeksmethode
Vogels met een jaarrond beschermd nest (buiser, boomvalk, havik, , sperwer, wespandief en grote gele kwikstaart)	Veldbezoek bladloze periode 5 bezoeken mrt-15 mei (4), juli (1)
Vogels met een jaarrond beschermd nest (oehoe, ransuil)	Veldbezoek bladloze periode Meerdere nachtbezoeken (koppeling met vleermuizen)
Vogels met jaarrond beschermd nest (huismus)	2 bezoeken (maart – half mei)
Vleermuizen (verblijfplaatsen)	5 nachtbezoeken (mei-okt)
Vleermuizen – essentiële vliegroutes en foerageergebied	Analyse vliegroute en foerageergebied dmv minimaal 2 nachtbezoeken, inzet Anabat / Batlogger
Eekhoorn	Veldbezoek bladloze periode Cameraonderzoek (combinatie met das en kleine marterachtigen)
Das	Veldbezoek bladloze periode 12 weken camera's in periode april-juni
Kleine marterachtigen	8 weken camera's struikrovers periode juni – half november
Steenmarter	Cameraonderzoek (combinatie met das en kleine marterachtigen)
Levendbarende hagedis	Neerleggen tapijtegels in februari 4 bezoeken waarvan 2 in april-mei, 1 in juni-juli en 1 in aug-sept
Heikikker	In februari-maart 2 bezoeken. In juni augustus 2 bezoeken.
Kamsalamander	In maart – half juli 2 bezoeken, waarvan 1 bezoek tussen half maart en half mei.
Poelkikker	In mei- half juli 2 bezoeken.
Rugstreeppad	In half april – september 4 bezoeken, waarvan 1 bezoek tussen half april – mei, 1 bezoek half juni – half juli.
Alpenwatersalamander	In maart – half juli 2 bezoeken, waarvan 1 bezoek tussen half maart en half mei.
Teunisbloempijlstaart	Veldbezoek waardplanten inventarisatie. 3 bezoeken waarvan 2 in juli en 1 in augustus waarbij naar rupsen gezocht wordt.
Grote vos	1 bezoek maart-mei, 1 bezoek juli – september.
Vermiljoenkever	Zoeken naar larven, kevers door (spaarzaam) schors te verwijderen.

In tabel 3.3 is aangegeven dat een overtreding van de Ow voor een aantal soorten op voorhand kan worden voorkomen door het treffen van maatregelen. Deze maatregelen zijn in tabel 3.3 uiteengezet. Door het nemen van deze maatregelen worden negatieve effecten voorkomen en zijn geen vervolgstappen noodzakelijk.

Tabel 3.3. Beschrijving maatregelen om overtreding van de Ow te voorkomen.

Soort(groep)	Maatregelen
Algemene broedvogels	Werken buiten het broedseizoen

3.1.1 Zorgplicht

Uit paragraaf 2.3.10 blijkt dat er in het plangebied soort(groep)en aanwezig (kunnen) zijn waarmee rekening dient te worden gehouden in het kader van de zorgplicht voor soorten. Maatregelen waaraan gedacht kan worden bij de invulling van de zorgplicht bij voorliggend planvoornemen zijn weergegeven in tabel 3.4.

Tabel 3.4. Voorbeelden van zorgplicht gerelateerde maatregelen voor soorten.

Soort(groep)	Maatregel
Vissen (alle soorten)	Bij werken in het water: een kant op werken. niet werken bij ijsvorming
Grondgebonden zoogdieren (alle soorten)	Voorafgaand aan de werkzaamheden de vegetatie in het plangebied kort maaien Werken in de richting van een vluchtmogelijkheid
Amfibieën	Voorafgaand aan de werkzaamheden de vegetatie in het plangebied kort maaien Werken in de richting van een vluchtmogelijkheid
Zoogdieren	Werken buiten de kwetsbare periode van voortplanting, onder ecologische begeleiding vrijgaven van een eventueel aanwezige vossenburcht.

Onder de Ow dient nadere aandacht te worden besteed aan soorten van de Rode Lijsten. Onder de Ow kunnen provincies beleidskaders opstellen over hoe en met welke soorten (van de Rode Lijsten) rekening dient te worden gehouden in het kader van de Zorgplicht. Vooralsnog zijn deze aanvullende beleidskaders nog niet opgesteld. In de voorliggende rapportage is daarom gekozen voor het opnemen van waarnemingen van de Rode Lijst soorten in de NDFF in het plangebied. Door middel van de maatregelen beschreven in tabel 3.4 kunnen op negatieve effecten worden gemitigeerd op (een deel van) de opgenomen Rode Lijst soorten. Zie ook paragraaf 3.4 voor kansen voor natuurwaarden. Ook hier kunnen (Rode Lijst) soorten van profiteren.

3.1.2 Invasieve soorten

Tijdens het terreinbezoek is de Japanse duizendknoop in het plangebied aangetroffen³ (zie figuur 2.13). De Japanse duizendknoop is een invasieve exoot. Om verdere verspreiding van de Japanse duizendknoop te voorkomen zijn passende maatregelen nodig wanneer er in het plangebied gewerkt wordt.

3.2 Gebiedsbescherming

3.2.1 Natura 2000

Zie separate rapportage

3.2.2 NNN

Zie separate rapportage

³ De lijst met aangetroffen (invasieve) exoten is niet uitputtend. De aanwezigheid van andere exoten kan niet worden uitgesloten.

3.2.3 Overig provinciaal beleid

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van in de provincie Noord Brabant beschermde stiltegebieden of rustgebieden van ganzen en smienten. Er zijn geen vervolgstappen aan de orde.

3.3 Beschermde houtopstanden bebouwingscontour houtkap

In (de directe omgeving van) het plangebied zijn bomen aanwezig. Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden worden houtopstanden mogelijk aangetast. Het plangebied ligt buiten de bebouwde kom “Boswet” en valt daarmee onder het beschermingsregime van de Omgevingswet. Een nadere toetsing beschermde houtopstanden is daarom noodzakelijk. In deze nadere toetsing wordt bepaald of eventuele vervolgstappen noodzakelijk zijn. Mogelijke vervolgstappen bij kap van bomen zijn: een melding houtkap (op basis van Bal – Omgevingswet) of een omgevingsvergunning houtkap (gemeentelijke beleid). Ook kan het noodzakelijk zijn een Boom Effect Analyse (BEA) op te stellen, waarbij wordt getoetst in hoeverre bomen in de invloedssfeer daadwerkelijk negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden ondervinden.

3.4 Kansen voor natuurwaarden in het plangebied

Het meenemen van biodiversiteit, door het behouden van aanwezige natuurwaarden en deze te vergroten, verbeteren of verbinden, kan van grote meerwaarde zijn binnen een project. Het kan zorgen voor een gezonde en aantrekkelijke woonomgeving en levert integrale kansen ten aanzien van duurzaamheids- en klimaatadaptatie doelen, zoals waterretentie, hittestress beperking, luchtzuivering, etc. Daarnaast kan het bijdragen aan acceptatie van het plan door de omgeving/omwonenden. Toekomstige bebouwing komt in een groen raamwerk te liggen. Binnen het plan zijn diverse mogelijkheden om natuurwaarden en daarmee biodiversiteit te versterken. De Ekkersrijt kan hier een belangrijke basis voor vormen.

Literatuurlijst

Nudus en Sweco, 2024. ASML op BIC Noord. Concept voorlopig stedenbouwkundig plan, 10-12-2024

BIJ12, 2024a. Kennisdocument gewone dwergvleermuis.

BIJ12, 2024b. Kennisdocument kleine marterachtigen.

BIJ12, 2023a. Kennisdocument huismus.

BIJ12, 2017a. Kennisdocument buizerd.

BIJ12, 2017b. Kennisdocument das.

BIJ12, 2017c. Kennisdocument heikikker.

BIJ12, 2017d. Kennisdocument kerkuil.

BIJ12, 2017e. Kennisdocument poelkikker.

BIJ12, 2017f. Kennisdocument rugstreeppad.

BIJ12, 2017g. Kennisdocument steenuil.

BIJ12, 2017h. Kennisdocument kamsalamander.

Ecologica, 2015. Quicksan flora en fauna, BIC Noord te Eindhoven. Maart 2015, in opdracht van Gemeente Eindhoven.

Ecologica, 2015. Notitie aanvullend onderzoek BIC te Eindhoven. Oktober 2015, in opdracht van Gemeente Eindhoven.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

Netwerk Groene Bureau's (NGB), 2023. Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie nov 2023).

Netwerk Groene Bureau's (NGB), 2021. Vleermuisprotocol 2021.

Vlinderstichting, 2023. Inventarisatieprotocol vlinders en libellen.

Overig

NDFP

Street Smart

AERIUS-calculator, versie 2024.0.1

www.floron.nl

www.ravon.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vlinderstichting.nl

www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Wettelijk kader

In deze bijlage staat een beschrijving van de relevante wet- en regelgeving; de Omgevingswet (Ow) en het beleidskader. Naast bescherming vanuit de Ow zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De aanwijzing en bescherming van het NNN gebeurt in de Omgevingsverordening.

Ow - Algemeen

De Ow is op 1 januari 2024 in werking getreden. De Ow beschermt:

- De Natura 2000-gebieden die aangewezen zijn in het kader van het Europees natuurbeleid (gebiedsbescherming);
- De planten- en diersoorten (onderdeel soortbescherming);
- Bos en houtopstanden (onderdeel houtopstanden).

Veel verantwoordelijkheden en bevoegdheden liggen bij de provincies. Er zijn hierop wel uitzonderingen waarvoor het ministerie van LNV bevoegd gezag is. Dit betreft onder andere de aanleg en uitbreiding van hoofdwegen, landelijke spoorwegen, hoofdvaarwegen, primaire waterkeringen, militaire terreinen en oefengebieden, militaire luchthavens, Schiphol en overige burgerluchthavens, het landelijke gastransportnet, hoogspanningsverbindingen van tenminste 220 kV, activiteiten van buitenlandse mogendheden en activiteiten namens een lid van het Koninklijk Huis. LNV is ook bevoegd gezag voor ruimtelijke ingrepen in de Exclusieve Economische Zone (EEZ) en voor Windenergie op zee (kavelbesluiten).

Gemeenten kunnen een loketfunctie hebben. Het is mogelijk om een natuurvergunning 'aan te haken' bij de omgevingsvergunning, maar dit hoeft niet. De Ow richt zich op bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden.

Ow - Soortbescherming

In de Ow is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie geldt een vergunningsplicht bij verschillende schadelijke handelingen die zijn vermeld in artikel 11.37, 11.46 en 11.54 Bal van de Ow.

Het gaat om de volgende drie categorieën:

- 1) Soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 11.37 Bal);
- 2) Strikt beschermde soorten (artikel 11.46 Bal);
- 3) Andere soorten (artikel 11.54 en bijlage IX, onder A en onder B Bal).

Soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 11.37 Bal, Ow)

Het beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn is vastgelegd in artikel 11.37 e.v.

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Het is mogelijk om omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aan te vragen het optreden van schadelijke handelingen. De omgevingsvergunning kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Vogelrichtlijn. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 1: 'in het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid' (dit is dus strenger dan voor soorten van de Habitatrichtlijn en de andere soorten);
- Er is geen verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Strikt beschermde soorten (artikel 11.46 Bal, Ow)

Deze categorie bestaat uit Europees beschermde soorten. De schadelijke handelingen zijn vastgelegd in artikel 11.46 Bal e.v.:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Onder de Ow is het mogelijk om voor strikt beschermde soorten zoals opgenomen in artikel 11.46 Bal bij ruimtelijke ontwikkelingen te werken volgens een door de Minister goedgekeurde gedragscode. Hierbij geldt een vrijstelling van de vergunningsplicht bij schadelijke handelingen uit artikel 11.46 Bal.

Naast het werken volgens een goedgekeurde gedragscode kan voor soorten zoals opgenomen artikel 11.46 Bal van de Ow bij het optreden van schadelijke handelingen een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit worden aangevraagd. De omgevingsvergunning kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Habitatrichtlijn.
Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 3: 'in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten';
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soorten (artikel 11.54 Bal, Ow)

De categorie 'andere soorten' bestaat uit soorten zoals opgenomen in bijlage IX, onder A en onder B Bal van de wettekst. Dit zijn nationaal beschermde soorten. De schadelijke handelingen zijn vastgelegd in artikel 11.54 Bal e.v.

Het is verboden:

- a. In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
- b. De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
- c. Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Voor deze soorten geldt een vrijstelling wanneer aantoonbaar gewerkt wordt volgens een door de Minister van LNV goedgekeurde gedragscode.

Daarnaast geldt ook vrijstelling bij ruimtelijke projecten voor soorten die staan op besluit vrijgestelde soorten. Het hangt per provincie af welke soort is vrijgesteld van een vergunningsplicht bij schadelijke handelingen in artikel 11.54 Bal, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies. Wel dient rekening te worden gehouden met de zorgplicht (artikel 11.27 Bal). Deze zorgplicht is verder in deze bijlage nog toegelicht.

Indien de 'andere soorten' niet zijn vrijgesteld en daarmee als gevolg van het voornemen schadelijke handelingen in artikel 11.54 Bal optreden, dient een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Naast het werken volgens een goedgekeurde gedragscode kan voor soorten uit de categorie 'andere soorten' van de Ow bij het optreden van schadelijke handelingen een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit worden aangevraagd. De omgevingsvergunning kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang h 'in het algemeen belang';
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Samenvatting gronden waarop een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit verleend mag worden per categorie beschermde soorten (artikel 311.37, 11.46 en 11.54 Bal).				
Vergunningsgronden		Artikel 11.37 Bal	Artikel 11.46 Bal	Artikel 11.54 Bal en bijlage IX
		Vogels	Strikt beschermde soorten	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	Ja	Ja	Ja
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	Ja	Ja	Ja
3	volksgezondheid en openbare veiligheid	Ja	Ja	Ja
	veiligheid van luchtverkeer	Ja	Nee	Ja
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	Ja	Ja	Ja
	ter bescherming van Flora en Fauna	Ja	Ja	Ja
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	Ja	Ja	Ja
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	Ja	Ja
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	Ja
	schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud (ook natuurbeheer), algemeen belang, bestendig gebruik	Nee	Nee	Ja

Zorgplicht

Er dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de zorgplicht zoals vastgelegd in artikel 11.27 Bal van de Ow. Deze zorgplicht houdt o.a. in dat als een activiteit wordt ondernomen waarvan kan worden vermoed dat deze nadelig kan zijn voor in het wild levende dieren en planten, deze activiteit niet plaats mag vinden. Ook moeten alle maatregelen worden genomen om nadelige gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Deze zorgplicht heeft betrekking op de gebieds- en op de soortbescherming. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving;
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a) Dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
 - b) Indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c) Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt;
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Ow - Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming is vastgelegd in artikel 11.1 tot en met 11.9 Bal van de Ow. Hierin wordt de aanwijzing en bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Hiermee zijn de verplichtingen uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, voor zover die betrekking hebben op gebiedsbescherming, geïmplementeerd in het Nederlands recht. De begrenzing van de Natura 2000-gebieden en de instandhoudingdoelstellingen voor die gebieden zijn vastgelegd in de aanwijzingsbesluiten voor de betreffende gebieden. De instandhoudingdoelstellingen beschrijven voor de voor het gebied aangewezen habitattypen en soorten of een bepaalde ontwikkeling ervan gewenst is of dat het behoud ervan op het aanwezige niveau moet worden nagestreefd. Voor activiteiten of projecten die schadelijk kunnen zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Deze omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit worden verleend door de provincies of door de Minister van LNV.

Voortoets en Passende beoordeling

De Ow regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, ten aanzien van plannen en projecten en die mogelijke effecten hebben op de natuurlijke kenmerken van de gebieden, gelet op de instandhoudingsdoelen die in de Natura 2000-gebieden van kracht zijn. De Ow maakt daarbij onderscheid in enerzijds plannen (plantoets) en anderzijds projecten (projecttoets).

Bij plannen en projecten in, of in de nabijheid (externe werking) van, een Natura 2000-gebied dienen de initiatiefnemers in een oriënterende fase (voortoets) te onderzoeken of het plan een significant negatief effect op de instandhoudingdoelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied kan hebben. Met externe werking wordt bedoeld dat ook activiteiten buiten het gebied de natuurwaarden in het gebied kunnen beïnvloeden. Indien na dit onderzoek niet kan worden uitgesloten dat de activiteit een significant negatief effect heeft, dient de initiatiefnemer meer gedetailleerd dan in de oriënterende fase in kaart te brengen wat de effecten van de activiteit kunnen zijn. Daarbij dienen ook, indien noodzakelijk, de mitigerende maatregelen te worden betrokken. Deze analyse heet een 'passende beoordeling'. Het bevoegd gezag toetst de passende beoordeling. Wanneer uit de passende beoordeling alsnog de zekerheid wordt verkregen dat de activiteit niet leidt tot significant negatieve effecten, kan de activiteit doorgang vinden. Wanneer uit de voortoets blijkt dat er wel kans is op een negatief effect, maar dit als niet significant kan worden gezien, kan eveneens, op basis van een verslechteringsstoets toestemming voor het uitvoeren van de activiteit worden verleend. Wanneer uit de passende beoordeling blijkt dat significante negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, kan het project alleen doorgang vinden op grond van de "ADC-criteria".

Dit betekent dat:

- A – Alternatieve oplossingen voor het plan ontbreken;
- D – Er dwingende redenen van groot openbaar belang zijn, en
- C – De initiatiefnemer compenserende maatregelen vooraf en tijdig treft.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het nationaal beleid met betrekking tot de gebiedsbescherming van het Natuurnetwerk Nederland is opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De bescherming van het NNN staat nader uitgewerkt in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (BKL). Hierin staan instructieregels voor de omgevingsverordening van de provincies. De bescherming werkt vervolgens door in de bestemmingsplannen van de gemeenten.

De instructieregels uit het BKL verplichten de provincies tot:

- Het aanwijzen van Natuurnetwerk Nederland gebieden en vaststelling geometrische begrenzing (artikel 2.44 lid 4 Ow en artikel 7.6 Bkl);
- Het vastleggen van de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN-gebieden (actueel en potentieel) (artikel 7.7 Bkl);
- Het stellen van regels in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de kenmerken en waarden van NNN-gebieden (artikel 7.8 Bkl, eerste lid);
- De regels die in de omgevingsverordening komen verzekeren in ieder geval dat (artikel 7.8 Bkl, tweede lid):
 - De kwaliteit en oppervlakte van het NNN-gebied niet achteruitgaan;
 - De samenhang tussen de gebieden van het NNN wordt geborgd;

- Tijdsige compensatie van een bepaalde activiteit die negatieve gevolgen heeft.

Wezenlijke waarden en kenmerken

Dit betreft de actuele en potentiële natuurwaarden, gebaseerd op de natuurdoelen voor het gebied, met inbegrip van de omvang en de beoogde natuurkwaliteit alsmede de samenhang met andere natuurgebieden.

'Nee, tenzij'-principe

Het 'nee, tenzij'-principe (uit het Barro) vervalt onder de Omgevingswet. In het Bkl wordt niet langer gesproken over reële alternatieven en groot openbaar belang (als voorwaarde de of een voornemen met effect op NNN toch doorgang kan vinden). Volgens de Nota van toelichting volgt echter uit het algemene zorgplichtartikel van 1.7 Ow dat:

- Negatieve gevolgen moet en worden voorkomen en beperkt;
- Als dat niet of onvoldoende mogelijk is dan kan de activiteit alleen worden gerealiseerd als daarmee een zeker belang is gemoeid.

In het Bkl staat dat negatieve gevolgen tijdig moeten worden gecompenseerd (art 7.8 lid 2 Bkl).

Volgens de Nota van toelichting betekent dat niet dat de compensatie gereed moet zijn op het moment van de aantasting. Compensatie moet in ieder geval zijn geborgd. Kan in provinciale verordening nader worden ingevuld.

Het NNN is planologisch beschermd in de Provinciale Verordeningen. In de Verordening staat aangegeven aan welke voorwaarden bij ruimtelijke ingrepen in en langs het NNN moet worden voldaan. Daarin kan alsnog een "nee, tenzij-afweging" opgenomen zijn. Ook is het compensatiebeleid bij aantastingen van het Natuurnetwerk Nederland hierin opgenomen. De Rijkslijn zoals was verwoord in het SVIR en Barro dat er bij het NNN geen sprake is van externe werking kan ook in de provinciale omgevingsverordening worden vastgelegd.

Overige provinciale beschermde gebieden

Naast het NNN kunnen ook andere gebieden beschermd zijn op provinciaal niveau. Dit verschilt per provincie. Beschermde gebieden kunnen als volgt omschreven zijn:

- Ecologische verbindingzones;
- Weidevogelgebieden, ganzenfoerageergebieden, leefgebied weide- en akkervogels of rust- en foerageergebied ganzen en smienten;
- Groene ontwikkelingszone of groenblauwe mantel of groene contour;
- Natuur/ bos- en natuurgebieden buiten NNN.

Ook deze gebieden kennen een vorm van een beschermingsregime, in sommige gevallen gelijk aan het NNN, soms in een lichtere vorm.

Provincies kunnen ook provinciale landschappen aanwijzen. De aanwijzing van de Bijzonder Provinciale Landschappen is verleend op grond van Artikel 2.44 lid 5 van de Ow (zie tekstkader). Ook deze gebieden kunnen een beschermingsregime hebben vastgelegd in de provinciale verordening.

Art. 2.44 lid 5 Ow

Gedeputeerde Staten kunnen gebieden gelegen buiten het Natuurnetwerk Nederland aanwijzen die van provinciaal belang zijn vanwege hun natuurwaarden of landschappelijke waarden, met inachtneming van hun cultuurhistorische kenmerken. Deze gebieden worden aangeduid als «bijzondere provinciale natuurgebieden», onderscheidenlijk «bijzondere provinciale landschappen».

Ow - Beschermde houtopstanden

De bescherming houtopstanden heeft (had vanuit de Boswet en Wet natuurbescherming) tot doel de oppervlakte bos in Nederland in stand te houden. Begin 20^e eeuw kwam dit doel vooral voort uit de belangen van de houtproductie, maar gaandeweg is meer oog gekomen voor de andere functies die bossen en houtopstanden hebben, zoals klimatologische, landschappelijke en recreatieve functies.

Het begrip houtopstand wordt in de Omgevingswet gedefinieerd als zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend. De beperkingen uit de Wnb, dat het moet gaan om een oppervlakte grond van minstens 10 are of een rijbeplanting die meer dan twintig bomen is opgenomen in par. 11.3.1 Bal. Individuele bomen vallen dus niet onder het begrip 'houtopstand', en worden dus niet door de regels van het Bal beschermd. De gemeente kan deze bomen wel beschermen door regels hieromtrent op te nemen in het omgevingsplan.

Artikel 5.165b van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bevat de opdracht om in het omgevingsplan een bebouwingscontour houtkap (voorheen bebouwde kom houtopstanden Wnb) aan te wijzen aansluitend aan stedelijk gebied. Deze aanwijzing werkt door in de toepassing van afdeling 11.3 van het Bal: binnen de bebouwingscontour geldt die afdeling niet. De grens van de bebouwingscontour houtkap is niet hetzelfde als de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet. De bebouwde kom grens in de Wegenverkeerswet wordt met een ander oogmerk bepaald en vastgesteld. Volgens een uitspraak van de rechtbank is het niet mogelijk om het hele grondgebied van de gemeente aan te wijzen als bebouwingscontour houtkap. De aard van het gebied is bepalend voor de vraag of het gebied kan aangewezen worden als bebouwde kom. De vaststelling van de grens van de bebouwde kom is van feitelijke aard: waar houdt de bebouwing op. De provincies zijn op grond van de gemeentewet bevoegd om in het kader van interbestuurlijk toezicht zo nodig maatregelen te treffen als een gemeente heeft verzuimd om de begrenzing van de bebouwingscontour houtkap vast te stellen, of deze heeft vastgesteld op een wijze die in strijd komt met het recht of het algemeen belang. Een begrenzing die is vastgesteld op grond van artikel 1 vijfde lid van de Boswet geldt ingevolge van het overgangsrecht overigens tevens als begrenzing van de bebouwingscontour houtkap voor de Ow. De begrenzing van de bebouwingscontour houtkap in de zin van de Ow dus niet altijd overeen met de begrenzing van de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet. Als een gemeente geen bebouwingscontour houtkap heeft vastgesteld, is het Bal overal van toepassing in die betreffende gemeente.

Bescherming buiten de bebouwingscontour houtkap

De bescherming van houtopstanden is vastgelegd in paragraaf 11.3.1 en 11.3.2 Bal (artikel 11.111 t/m 11.133). De algemene regels over het vellen van houtopstanden uit het Bal zijn echter alleen van toepassing buiten de 'bebouwingscontour houtkap' zoals die is opgenomen in het omgevingsplan. In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is in bepaalde gevallen voor het vellen van een houtopstand een meldplicht en een herplantplicht toepasselijk (zie paragraaf 11.3.2 Bal):

- Melding voor het vellen van een houtopstand (artikel 11.126 Bal);
- Herplantplicht (artikel 11.129 Bal).

Bevoegd gezag is normaal gesproken GS (zie artikel 11.113 Bal) en in sommige situaties de minister van LNV (artikel 11.114 Bal en artikel 4.12 van het Omgevingsbesluit).

In de volgende gevallen geldt op grond van het Bal geen verplichting tot het melden en herbeplanten voor het vellen (art. 11.111, lid 2 Bal):

- Periodiek vellen van griend- of hakhout;
- Houtopstanden die een zelfstandige eenheid vormen van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, én hetzij geen groter oppervlakte beslaan dan 10 are, hetzij ingeval van rijbeplanting, gerekend over het totaal aantal rijen, niet meer bomen omvatten dan 20;
- Houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom in de zin van de Ow;
- Houtopstanden op erven of in tuinen;
- Fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- Naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- Kweekgoed;
- Uit populieren of wilgen bestaande:
 - o Wegbeplantingen;
 - o Beplantingen langs waterwegen, en
 - o Eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- Het dunnen van een houtopstand;
- Uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:

- Ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
- Bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan 2 meter, en
- Zijn aangelegd na 1 januari 2013;
- Vellen ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel ten behoeve van Natura 2000;
- Vellen ter uitvoering van een mitigerende of compenserende natuurmaatregel uit een Omgevingsvergunning-Natura 2000-activiteit, een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, een Tracébesluit of een omgevingsvergunning;
- Vellen voor de aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen;
- Vellen en herbeplanten dat plaatsvindt overeenkomstig een door de Minister van LNV goedgekeurde gedragscode.

Wel kan de gemeente in die gevallen regels opnemen in het omgevingsplan.

Bescherming binnen de bebouwingscontour houtkap

Houtopstanden waren tevens beschermd op grond van gemeentelijk regelgeving. Dit was vastgelegd in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en soms ook een bomenverordening van de betreffende gemeente. De Omgevingswet heeft gevolgen voor de Algemene plaatselijke verordening (APV) en de bomenverordening. Het kappen van een boom wijzigt de fysieke leefomgeving. Regels over de activiteit kappen moeten dus naar het Omgevingsplan.

Gemeenten kunnen zonder beperking in het Omgevingsplan regels stellen over houtopstanden binnen de bebouwingscontour houtkap en over de andere houtopstanden die in artikel 11.111, tweede lid Bal zijn genoemd (houtopstanden op erven en in tuinen, windschermen om boomgaarden etc.). Binnen de bebouwingscontour houtkap gelden namelijk uitsluitend de in het omgevingsplan gestelde regels over de kap van bomen (Stb. 2020, nr. 22, p. 157).

Bij voorgenomen kap van houtopstanden dient daarom ook altijd gekeken te worden naar deze bepalingen. Mogelijk kan uit deze bepalingen volgen dat voor de kap van een houtopstand een omgevingsvergunning nodig is welke bij de gemeente moet worden aangevraagd.

Bijlage 2 Methodiek natuurtoets

Bijlage 2 Methodiek natuurtoets

In deze bijlage wordt de methodiek beschreven die gehanteerd is tijdens het onderzoek naar de aanwezigheid en de toetsing van beschermde soorten, beschermde gebieden, beschermde houtopstanden en kansen voor natuurwaarden in het plangebied.

Soortbescherming

Het onderzoek naar beschermde soorten bestaat uit een bureaustudie, oriënterend terreinbezoek en effectbepaling.

Bureaustudie

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek is specifiek gekeken naar vogels (artikel 11.37 Bal) strikt beschermde soorten (artikel 11.46 Bal) en 'andere' beschermde soorten (artikel 11.54 Bal en Bijlage IX). Bij vogels is met name speciale aandacht geschonken aan vogelsoorten met jaarrond beschermd nest. Bij werkzaamheden in watergangen/waterwegen is specifiek aandacht geschonken aan soorten van het aquatisch milieu. Bij werkzaamheden aan gebouwen is specifiek aandacht geschonken aan gebouwbewonende soorten. In voorliggende toetsing worden geen conclusies getrokken wat betreft de verwachte aanwezigheid van Rode Lijst-soorten in (de directe omgeving van) het plangebied.

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en het (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied, is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd⁴. Hierbij is nagegaan of er in de periode 2019-2024 beschermde soorten zijn aangetroffen in een straal van 1 km rondom het plangebied. Daarnaast zijn indien relevant ook regionale bronnen en atlassen gebruikt. Deze atlassen maken veelal gebruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied. De resultaten van de bureaustudie geven een indicatie van de soorten die in het plangebied kunnen voorkomen.

Oriënterend terreinbezoek

Tijdens het oriënterend terreinbezoek is door middel van een fysieke inspectie gekeken naar de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en (sporen van) beschermde dieren. Daarnaast heeft een biotoopbeoordeling plaatsgevonden. Bij een biotoopbeoordeling wordt gekeken in hoeverre het aanwezige biotoop geschikt is voor beschermde soorten. Het betreft een deskundigenoordeel op basis van een biotopenscan. Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Effectbepaling

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het oriënterend terreinbezoek is bepaald of op voorhand (negatieve effecten op) beschermde soorten al dan niet kunnen worden uitgesloten en of vervolgstappen (soortgericht nader onderzoek) noodzakelijk zijn. Indien van toepassing is geadviseerd over de te volgen procedure in het kader van de natuurwetgeving.

Beschermde gebieden

In het kader van gebiedsbescherming zijn de volgende gebieden meegenomen:

- Natura 2000-gebieden;
- Natuurnetwerk Nederland (NNN);
- Overige provinciaal beleid.

Op basis van een bureaustudie is de ligging van de gebieden ten opzichte van het plangebied in beeld gebracht. Hiervoor is gebruik gemaakt van onder andere AERIUS-calculator (versie 2024.0.1) (Natura 2000-gebieden) en de provinciale website en/of digitale atlas (NNN, overig provinciaal beleid). Op basis van de ligging en de

⁴ Deze informatie is (deels) afkomstig uit de NDFF (11 februari 2025) op basis van een abonnement van Antea Group en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

voorgenomen ontwikkeling is (indien relevant) een effectbepaling uitgevoerd. Voor de effectbepaling is gekeken naar directe effecten als gevolg van ruimtebeslag. Indien van toepassing zijn ook mogelijke indirecte effecten bekeken. Hierbij kan gedacht worden aan verstoring door geluid, licht en trillingen en optische verstoring. In het kader van Natura 2000-gebieden is ook gekeken naar mogelijke effecten door een toename aan stikstofdepositie. Indien aan de orde is geadviseerd over de vervolgstappen en de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving. Hierbij kan gedacht worden aan een voortoets of passende beoordeling t.b.v. Natura 2000-gebieden. Of het doorlopen van een 'nee, tenzij-procedure' in het kader van mogelijke effecten op NNN-gebieden.

Beschermd houtopstanden Ow

Op basis van het planvoornemen en de ligging van het plangebied is onderzocht of er onder de Ow beschermde houtopstanden aanwezig zijn binnen het plangebied. Hierbij is gebruik gemaakt van de door de initiatiefnemer aangeleverde informatie over het planvoornemen, recente luchtfoto's en indien beschikbaar de begrenzing van de gemeentelijke bebouwde kom Ow. Indien onder de Ow beschermde houtopstanden aanwezig zijn in het plangebied, is getoetst of er sprake is van aantasting van beschermde houtopstanden. Indien er sprake is van aantasting van Ow beschermde houtopstanden is geadviseerd over de vervolgstappen en de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving. In voorliggende rapportage is niet getoetst aan gemeentelijk beleid omtrent de kap van bomen en/of bosschages (bijv. APV, bestemmingsplannen, etc.).

Kansen voor natuurwaarden in het plangebied

Binnen een plan zijn vaak mogelijkheden/ kansen aanwezig voor het verhogen van de natuurwaarden (biodiversiteit). Indien dit van toepassing is op het voornemen, zijn hiervoor suggesties gedaan op basis van expert judgement.

Bijlage 2Bijlage 3 Rode lijst soorten uit NDFF

Bijlage 3 Rode lijst soorten uit NDFF

Rode Lijst soorten waarvan waarnemingen in de NDFF bekend zijn in het plangebied	
Soortgroep	Soort
Vogels	Paapje
	Tapuit
	Nachtegaal
	Torenvalk
	Blauwe kiekendief
	Boerenwaluw
	Gele kwikstaart
	Huiswaluw
	Veldleeuwerik
Zoogdieren	Haas
Amfibieën	Geen waarnemingen
Reptielen	Geen waarnemingen
Insecten - Dagvlinders	Geen waarnemingen
Insecten - Libellen	Geen waarnemingen
Vissen	Geen waarnemingen
Planten	Kleine ratelaar
Overige soortgroepen	Geen waarnemingen

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1800 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ Oosterhout
Postbus 40
4900 AA Oosterhout

Copyright ©

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct een melding te maken bij security@antegroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontleen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

www.anteagroup.nl